

ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ, ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ

ΤΑ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ
ΚΑΙ Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΟΥΣΠΕΝΣΚΗ

ΤΜΗΜΑ Β'

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ Η' ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ"

1931



34



BK
X309
b4

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ



026000334359



Δρ 200-139129 9

ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ, ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ

ΤΑ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ
ΚΑΙ Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΟΥΣΠΕΝΣΚΗ

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ Η΄ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕΤΗΡΙΑΟΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ"

1931



Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΑΘΩΝΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΤΟΥ ΟΥΣΠΕΝΣΚΗ¹

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 7^{ος}

Ἑγγραφα δικαστικά.

150 - 151) Δύο παλαιότατα ἔγγραφα τῶν κριτῶν Θεσσα-
800; λονίκης περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν συνόρων
ἐξουσιαζομένων παρὰ τῶν τοῦ Ἱθω μοναχῶν
καὶ τῶν τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ κατοίκων ἐν τῷ
Ἱθω (..) (Ταῦτα καὶ τὰ δύο ἀντεγράφησαν), ἅτινα
διαφωτίζουν τὴν πρῶταρχον ἱστορίαν τοῦ Ἁγίου
Ὁρους μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς βασιλείας Βασι-
λείου τοῦ Μακεδόνο.

(9^{ου} αἰῶνος).

σ. 43 152) 982. Πρῶξις Ἰωάννου τοῦ Ἱθω, κτίτορος τοῦ Μο-
ναστηρίου τῶν Ἱθῶ μετὰ τῶν κατοίκων τῆς
τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ, διὰ τὰς γαίας τὰς ἀνη-
κούσας τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ ὑπογεγραμμένη
ὑπὸ τοῦ Νικολάου Διβελλησιῶν τῆς Θεσσαλονί-
κης. (Ὑπάρχει σημείωσις).

(6490, Ἱθῶν.

Ἰουνίου

Ἰνδικτ. 10).

Σημείωσις. Ἐν τούτῳ τῷ ἔγγράφῳ ὑπεγράφη
ὁ Παπᾶ Γεώργιος ἐκ τοῦ εἰρημένου κάστρου
Ἱερισσοῦ με ἀρχαῖα Σλαβικά γράμματα. Καὶ ἐν
τῷ χρυσοβούλλῳ βασιλέων Βασιλείου καὶ Κων-
σταντίνου τῶν Πορφυρογεννητῶν (960 ἔτους)
μνημονεύεται ἤδη περὶ τῆς ἐγκατοικίσεως ἐν
τῷ χωρίῳ κάστρῳ Ἱερισσοῦ Σλάβων Βουλγά-
ρων. Καὶ οὕτως οἱ Βούλγαροι τοῦ Ἀθωνικοῦ

¹ Βλ. τῆς παρούσης Ἐπετηρίδος τόμ. Ζ' σ. 222.



Κάστρου μετεχειρίζοντο τὰ πανάρχαια Σλαβικά γράμματα, ὡς ὁρᾶται ἀπὸ τοῦ 960 ἔτους¹.

- 153) 960, Ἔγγραφον (ὄνομα τοῦ κριτοῦ δὲν ἀναγινώσκει-
980. ται) ἐν ᾧ μνημονεύονται τὰ χρυσόβουλλα τῆς
Μονῆς τῶν Ἰβήρων τῶν 6468, 6488 ἐτῶν, καὶ
χρυσόβουλλον *Μιχαὴλ Παφλαγόνο*ς (ἄνευ ἔτους):
«Ἦρχουν τῇ εὐαγεστάτῃ Μονῇ τῶν Ἰβήρων».
- 154) 996. Ὑπόμνημα τοῦ κριτοῦ τῆς Θεσσαλονίκης *Νικο-*
σ. 44 *λάου* τοῦ *Πρωτοσπαθάρη*, διὰ τὸ κτῆμα τοῦ
Ἀθωνικοῦ Μοναστηρίου *Ἰωάννου* τοῦ *Κολοβοῦ*.
(6504, Ἰβήρων).
(Ἀρχὴ λείπει. Ὑπάρχει σημείωσις).
- 155) 997. Ὑποσημείωσις τοῦ αὐτοῦ διὰ τὴν γῆν τῆς Μ.
τῶν Ἰβήρων πέριξ τοῦ *Πολυγύρου* ἐν τῇ ὁδῷ
εἰς τὸν Ἀθῶ. Τοῦτο τὸ ἔγγραφον καταδεικνύει,
πῶς προ(κατ)ήγοντο τότε αἱ κατελείγουσαι ἐρω-
τήσεις.
«Ὁ εὐλαβέστατος... Πιττάκιον τοῦ κραταιοῦ
καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως».
- 156) 1008. Ἡ ἔνορκος μαρτυρία ἀτόμων τινῶν διὰ τὸ χω-
ράφιον τοῦ ἀρχιδιακόνου *Κωνσταντίνου* τοῦ *Βσε-*
ζελέβου. Τὸ ἔγγραφον ἐγράφη ὑπὸ τοῦς *Σλά-*
βους (sic).
«Ἐν ὀνόματι Πατρὸς... ἡμεῖς οἱ προαναφε-
ρόμενοι ὃ τε *Παῦλος Ποπλαβίτσης* καὶ *Ἰωάννης*
Παπᾶς ὁ Σβεδίτσης».
- 157) 1037. Ὑπόμνημα *Κωνσταντίνου Σπαθάρη* τοῦ *Κανδι-*
δάτου διὰ τὴν γῆν τῆς Μονῆς τοῦ *Δοχειαρίου*
πλησίον τοῦ χωρίου *Περιγαρδίκια*². «... τὸ μηδε-
μίαν ὄχλησιν».
- 158) 1063. Θεοδώρου τοῦ Προέδρου τῆς Θεσσαλονίκης *Σερ-*
ρῶν κ.τ.λ. διὰ τὸ τῶν Ἰβήρων μετόχιον *Μελ-*
λισσουργεῖον. «Ἐἶχε μὲν ἡ Μονὴ τῶν Ἰβήρων».

¹ εἶναι τὸ πρωτόλειον τοῦ ὑπερπατριώτου Σλαύου ἱστοριοδίδου, ὅστις σκοπὸν τῆς ἰστορίας τοῦ Ἀθῶ ἔθετο τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως Σλαύων ἐν Ἀθῶ πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν μοναχῶν, οὓς ὁ Πωγωνᾶτος μετεστήσατο δῆθεν εἰς Πελοπόννησον, καὶ οἵτινες εἶναι κατ' αὐτὸν οἱ Τσάκωνες (!!!). Ἀλλ' αἱ ἀνακαλύψεις περι-ορίζονται εἰς μόνον τὴν ἀνωτέρω μαρτυρίαν (βλ. καὶ ἀνωτ. ἔγγρ. 32).

² Τὸ ὄνομα ἐσώθη μέχρι σήμερον *Περγαδίκια*, ὡς μετόχιον τῆς ἐν λόγῳ μονῆς, ὑπεράνω τοῦ Σιγγητικοῦ κόλπου, ἐν Χαλκιδικῇ, πλησίον τοῦ προσφυγικοῦ χωρίου «ἅγιος Δημήτριος».



- σ. 45 159) 1195. Πρᾶξις τῆς *Εὐφημίας Πρωτοκουροπαλάτου* κρι- (6603, *Ἐσφιγμένου*.
τοῦ τοῦ βήλου Πραιτωρίων καὶ ἀναγραφῆως διὰ *Αὐγούστ.* *Ἰνδ.* 3).
τὸ προάστειον *Πορταρέας*, | ἀφιερωθὲν τῇ Μονῇ
τοῦ *Ἐσφιγμένου*. (Ἔσημ. περίληψ.).
- 160) 1198. Ἡ διαθήκη τῆς μοναχῆς *Μαρίας* ὑπογεγραμ- (6607, *Ἰδέρων*.
μένη ὑπὸ τοῦ *Νικήτα Ξιφιλίνου*. Κατὰ πολλὰ *Νοεμβρ.* *Ἰνδικτ.* 4).
περίεργον ἔγγραφον, ἐν ᾧ φαίνεται ὅλος ὁ 11
αἰὼν μάλιστα μὲ τὴν αὐτοῦ προμήθειαν. «Δί-
καιόν ἐστι καὶ λίαν ἀρμόδιον».
- 161) 1112. *Πρᾶσις*, ἔγγραφον περὶ πωλήσεως κτήματος, (6620, *Δοχειαρίου*.
λίαν περίεργον, ἐν ᾧ κατεχωρήθησαν: Δικρέ- *Φεβρουαρ.*)
τον ἱκετήριον ἔγγραφον, ἥτοι αἵτησις μιᾶς ἀρ-
χοντίσσης κ.τ.λ.
«Ἐν ὀνόματι Πατρὸς Εὐδοκία ἡ γνησία
μὲν θυγάτηρ».
- 162) *Κόπια δύο Πιττακίων* (ὄνομα λείπει). . . . ἐκδο- (Δοχειαρίου.
θεῖσα τῇ Μονῇ τοῦ *Δοχειαρίου* ὑπὸ τοῦ κριτοῦ *Ἀπριλ.* *Ἰνδικτ.* 12).
τοῦ νομοῦ τῆς *Βολερμανῆς Ξιφιλίνου*¹.
«Ἰσα τῶν τιμίων καὶ προσκυνητῶν Πιττακίων».
- 163) 1117. *Ἀνταλλαγή*, ἔγγραφον περὶ ἀνταλλαγῆς ἐργα- (6626, *Δοχειαρίου*.
στηρίων τῆς Μ. τοῦ *Δοχειαρίου* ἐν Θεσσαλονίκῃ *Δεκεμβ.* *Ἰνδικτ.* 1).
διὰ τὴν γῆν *Ῥουσέον* (sic) κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν
τοῦ κτηματίου ταύτης τῆς γῆς *Μαγίστρου Βουρ-*
σώβου. (Ὑπάρχει σημείωσις).
- 164) 1265. *Πρᾶξις*, περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ Μετοχίου τοῦ (6773, *Ἰδέρων*).
ἁγίου *Κλήμεντος* ἐν Θεσσαλονίκῃ τῷ *Νικολάῳ*
Καμουδεανῷ ὑπὸ τοῦ *Προηγ. Νεοφύτου Ἰβη-*
ρίτου. (Ὑπάρχει περίληψις).
- σ. 46 165) 1267. *Γράμμα σακελλαρίου* τῆς ἁγιωτάτης μητροπό- (6776, *Ζωγράφου*.
λεως Θεσσαλονίκης *Διακόνου Νικηφόρου* τοῦ *Σεπτεμβ.* *Ἰνδικτ.* 1).
Μαλλιοῦ καὶ *Ἀλεξίου Δούκα* τοῦ *Νεστογγονος*
Πιγκερνήσου, διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς τοῦ

¹ Φίλος ἐν Ἀθήναις ἀρχαιοδίφης ἀναγνούς ἐν τῷ α' μέρει (Τόμ. Ζ' σ. 222, 144):
«Ἀναγραφεὺς Βολεροῦ Στρυμόνος» ὑπέθετο τὸν *Βολερὸν* κείμενον ἐν Θράκῃ καὶ μοί
ἐζήτησε ν' ἀντιγράψω αὐτῷ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα. Ἀπήντησα ὅτι ὁ Βολερὸς ἀναφέρεται
εἰς πλεῖστα ἔγγραφα τοῦ Ἀθῶ, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ δὴ ὡς ἀπέδειξεν ὁ
μακ. Π. Παπαγεωργίου περὶ τὴν Ἀμφίπολιν. (Αἱ Σέξραι μετὰ τῶν προαστείων κτλ. ἐν
Byzant. Zeitschrift σ. 75. Βλέπε καὶ Κ. Ἀμαντον ἐν τόμ. 2 σ. 124-126 τῶν Ἑλληνι-
κῶν. Ἦδη ἔχομεν καὶ ἕτερον τύπον «νομὸς Βολερμανῆς».



Ζωγράφου, πλησίον τῆς Ἱερισσοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις).

- 166) 1300. *Παραδοτήριον γράμμα τοῦ κριτοῦ τῆς Θεσσαλονίκης Σεβαστοῦ . . . διὰ τὰ κτήματα τῆς Μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος. (6808, Ξενοφῶντος. Μαρτ. Ἰνδικτ. 13).*
- «Εἰ δὲ χρόνου πλήθος τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγονότων».
- 167) 1301. *Πρᾶσις, πώλησις οἰκίας τοῦ Ἱερομονάχου Ἰσαακίου Κωδωνᾶ ἐν Σέρραις. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6809, Ἐσφιγμένου. Μαρτ. Ἰνδικτ. 14).*
- 168) 1301. *Διάπρασις, Μανουήλ τινος, δώσαντος τῇ Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου χωράφιον ἐκ μοδίων 25. (6809, Ἐσφιγμένου. Ἰουλίου Ἰνδικτ. 10).*
- 169) 1301. *Ἀφιερωτήριον γράμμα τοῦ Γεωργίου Κοντοστεφάνου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Εὐδότης ἀφιερωσάντων μέρος τοῦ αὐτῶν κτήματος πλησίον τοῦ κάστρου τοῦ Μελενίκου τῇ Μ. τῶν Ἰβήρων. (6818, Ἰβήρων. Δεκεμβρ.).*
- «Ἐν ὀνόματι Πατρός . . . Κἀγὼ Γεώργιος».
- 170) 1321. *Ἀφιερωτικόν. Πέτρος ὁ Μαῦρος ἀφιέρωσε τῇ Μονῇ τοῦ Ζωγράφου τὴν οἰκοδομηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐκκλησίαν τῶν Ἀρχαγγέλων. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6829, Ζωγράφου).*
- 171) 1327. *Διάπρασις. Τρεῖς ἀδελφοὶ τῆς Καλομάνας ἐπώλησαν τῇ Μ. τοῦ Ζωγράφου οἶκον ἐν Θεσσαλονίκῃ διὰ 250 ὑπέρπυρα. (Ὑπάρχει σημείωσις). (6835, Ζωγράφου. Μαρτίου).*
- 172) 1330. *Πρᾶσις. Ξένης μοναχῆς τοῦ Ἰνδανήνου Σαρανδηνοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Σωφρονίας Σαρανδηνοῦ, ἐπώλησαν τῇ Μ. τοῦ Ζωγράφου γῆν ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος διὰ 500 χρυσᾶ. (6838, Ζωγράφου).*
- 173) 1358. *Ἀφιερωτικόν, διαθήκη Ἀννης Τορνικίου Πιγκερνίσης, ἐν ἣ αὕτη ἀφιεροῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ἑαυτῆς κτήματος ἐν τῷ χωρίῳ Βελτίστα τῇ Μ. τοῦ Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις τοῦ ἐγγράφου τούτου, τοῦ ἐκχέοντος φῶς ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῶν Σέρβων ¹). (6866, Ἐσφιγμένου).*

σ. 47

¹ Τὸ ἐγγράφον ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ μακ. *Petit* ἐν τοῖς *Actes du Pantocrator* (σ. 4-7) Τὸ μόνον, ὅπερ λέγεται ἐνταῦθα περὶ τῶν Σέρβων εἶναι, ὅτι οὗτοι «τῇ τοῦ καιροῦ ἀνωμαλίᾳ καὶ πολλῇ συγχύσει κατεκράτησαν» τὰ κτήματα τῆς ἐν λόγῳ Ἀννης Πιγκερνίσης, ἀλλ' αὕτη ἐλπίζει ὅτι τάχιστα οἱ ἐχθροὶ θὰ ἐκδιωχθῶσιν ὑπὸ τοῦ μεγάλου στρατοπεδάρχου Ἀλεξίου καὶ τοῦ μεγ. πριμικηρίου Ἰωάννου. Οἱ Σέρβοι ἐκμεταλλεζόμενοι τὴν πρὸς τὴν Βυζ. αὐλὴν ἐπιγαμίαν ἔλαβον πολλὰ μέρη ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐπεξετάθησαν ἐπὶ τοῦ μεγάλου Δουὰν λιαν ἐπικινδύνως, διό, ἦν περ ἀπέφευγον αἰεὶ οἱ Βυζαντινοί, μοιραία ῥῆξις ἐπῆλθεν ἤδη (βλ. Ἱστορ. Ἀσκητ. Α' σ. 93 ἐ.).



- 174) 1358. Γράμμα, *Ματθαίου ἐπισκόπου Ἐξήβνης καὶ* (6866, Ἐσφιγμένου. *Στεφανίας, δοθὲν τῇ Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου διὰ* *Φεβρ. Ἰνδικτ. 11).*
τὸ Μετόχιον τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐπὶ τοῦ Στρου-
μόνος.
«Μέγα ἀγαθὸν ἀγάπη».
- 175) 1359. Γράμμα, *Ἰακώβου Μητροπολίτου Σερρών τῷ* (6868, Ἐσφιγμένου. *Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου διὰ τὸ ἴδιον μετόχιον.* *Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 13).*
«Ἐπεὶ ὁ τιμιώτατος Καθηγούμενος».
- 176) 1365. Δικαιωτήριο γράμμα *Μητροπολίτου Σερρών* (6873, Ἐσφιγμένου. *διὰ τὸ Μετόχιον τῆς Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου ἐν τῷ* *Αὐγούστ. Ἰνδικτ. 3).*
χωρίῳ Ζίχνα. (Ὑπάρχ. σημ.)
«Προκαθεζομένου τοῦ Παναγιωτάτου Δεσπότη
ἡμῶν».
- σ. 48 177) 1367. Σιγilliώδες γράμμα τοῦ μεγάλου χαρτουλα- (6876, Βατοπαῖδ. *ρίου, διὰ τὴν γῆν τοῦ μεγάλου Δομεστίκου Ἀλε-* *Δεκέμβ. Ἰνδικτ. 14).*
ξίου Λασκάρεως τοῦ Μετοχίτου περὶ τῆς Θεσ-
σαλονίκης.
«Ἐπεὶ ἐδιωρίσατο ὁ κραταιός».
- 178) 1369. Ἀφιερωτήριο τοῦ αὐτοῦ Λασκάρεως, ἀφιερῶ- (6877, Βατοπαῖδ. *σαντος τὴν διαληφθεῖσαν γῆν τῇ Μ. τοῦ Βατο-* *Ἰουν. Ἰνδικτ. 7).*
παιδίου.
«Καὶ τῇ παλαιᾷ ἐκείνῃ».
- 179) 1373. Ἀπλῇ προᾶσις - διὰ τὴν πώλησιν κτήματος *Μα-* (6881, Δοχειαρίου. *ριαννά, τῷ Μ. τοῦ Δοχειαρίου.* *Αὐγούστ. Ἰνδ. 11).*
«Μεγάλη Δομεστίκισσα Ἀννα Κατακουζηνή».
- 180) 1375. Ἀφιερωτικὸν Ἀλεξίου τοῦ Παλαιολόγου ἐν ᾧ (6883, Ρωσσικόν). *αὐτὸς παραχωρεῖ τῷ Μ. τοῦ Ῥωσσικοῦ τὸ ἑαν-*
τοῦ χωρίον Ἀντίστα.
«Ἐπειδὴ ἀπελύθη θεῖος καὶ βασιλικὸς ὀρι-
σμός».
- 181) 1381. Ἀφιερωτικὸν Συμεὼν μοναχοῦ. Ἀφιέρωσε τὸν (6890, Δοχειαρίου. *ἑαυτοῦ οἶκον ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ Μ. τοῦ Δοχεια-* *Ὀκτωβρ. Ἰνδικτ. 5).*
ρίου. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 182) 1384. Τρία ἔγγραφα διὰ τὸ κτῆμα *Μανουήλ τοῦ Δε-* (6892, Δοχειαρίου). *βλιτηνοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις αὐτῶν).*
- σ. 49 183) 1385. Παραδοτήριο ἔγγραφον *Νικολάου Παγασῆ τοῦ* (6893, *Βαλδουίνου, γαμβροῦ Ῥαδοσλαύου Χλαπενοῦ.* *Ἀγ. Παῦλος).*
Οὗτος παρέδωκε τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Παύλου
εἰς ἐξουσίαν τὴν Μονὴν τῆς Θεοτόκου τὴν ὄνομ.



Σρεδποστρόβου με διάφορα κτήματα. (Ὑπάρχει σημείωσις).

- 184) 1387. Δικαιωτήριο *Λογοθέτου Σεργῶν Ξενοφῶντος* (6895, Ἐσφιγμένου. διὰ τὸ Μετόχιον τοῦ ἁγίου Γεωργίου κατὰ τὸν Μαΐου Ἰνδικτ. 10). Στρυμόνα. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 185) 1393. Κρίσεως γράμμα *Ματθαίου Μητροπολίτου Σεργῶν* διὰ τὸ χωρίον Ἀχιανοῦ ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος. (6901, Ἐσφιγμένου. Φεβρουαρίου).
- 186) 1405. Ἀφιερωτικὸν Ῥαδοσλαύου Σαμπίου, ἐν ᾧ αὐτὸς ἀφιεροῖ τῇ Μ. τοῦ Ἀγίου Παύλου τὰ εἰσοδήματα ἐκ τῶν αὐτοῦ χωρίων Ἀβραμίτι καὶ Νεοχώρι. (Ὑπάρχει σημείωσις). (6913, Ἀγ. Παῦλος. Ἰουνίου Ἰνδικτ. 13)
- 187) 1419. Ἀφιερωτικὸν γράμμα τῆς Θεοδώρας γυναικὸς τοῦ Κόμητος Βαρθολομαίου, ἥτις ἀφιεροῖ τῇ Μ. τοῦ Δοχειαρίου χωράφιον παρὰ τῷ χωρίῳ τῆς Ἐρμηλίας. (6928, Δοχειαρίου. Δεκεμβρ.)
«Ἡ σύζυγος τῷ περιόντι ἄρχοντι».
- 188) Γραφὴ τοῦ πρωτοβεστιαρίου... διὰ τὰ κτήματα... τῆς Μονῆς τοῦ Δοχειαρίου. (Δοχειαρίου. Σεπτέμβρ.)
«Ἐφθασεν ὁ Χαγερῆς ἐν τῷ ποιεῖν».
- 189) 1449. Ἀφιερωτικὸν Ἀγάθης μοναχῆς ἀφιερωσάσης τῷ Μ. τοῦ Ξενοφῶντος μέρος τοῦ ἑαυτῆς κτήματος πλησίον τοῦ Ἀγίου Ὁρους Ἀθῶ. (Ὑπάρχει σημείωσις). (6950, Ξενοφῶντος. Σεπτέμβ. Ἰνδικτ. 9).
- σ. 50 190) 1528. Συμφωνητικὸν γράμμα τοῦ Μακαρίου ἐπισκόπου τῆς Ἱερισσοῦ, διὰ τὸ Γεροντικὸν μετόχιον τῆς Μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου ἐν τῷ Λογγῷ, πλησίον τοῦ Στρυμόνος. (7036, Ἐσφιγμέν. Αὐγούστ. Ἰνδ. 1).
«Οἱ ἐκ τῶν θείων Μονῶν».
- 191) Συμφωνίας γράμμα, Γρηγορίου τοῦ Ἀνατάβλου διὰ τὴν γῆν χωρίου Πορταριᾶ μετὰ τοῦ Ἐσφιγμένου. (... Ἐσφιγμένου. Φεβρουαρίου).
«Γεώργιος ὁ Ἀναπαυσᾶς τὸ παρὸν τῆς συμφωνίας γράμμα».
- 192) Σεκρετικὴ ἐγγραφὸς διάγνωσις καὶ ἀπόφασις... (... Ἐσφιγμένου).
Ἰωσήφ Μητροπολίτου Ἀπρίου, διὰ τὴν γῆν τῆς Μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου πλησίον τοῦ κάστρου τῆς Ρενδίνης. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 193) 1363. Διαθήκη Ἰωάννου τοῦ Μεγάλου Πριμικηρίου, κτίτορος τῆς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος. (συντετμημένως). (6871, Παντοκράτ.)
«Ὁ μὲν παρὼν καιρὸς ἐργασίας ἐστίν».



- 194) Γράμμα Ἰωάννου Δούκα (μεγάλου διοικητοῦ) (... Δοχειαρίου. περὶ τῆς παραδόσεως χωρίου τῆς Ἀτούβλας ἐν Μαΐου, Ἰνδικτ. 8).
τῇ περιοχῇ τῆς Ῥεβενίκης¹ τῇ Μ. τοῦ Δοχειαρίου.
« Ἐπειδὴ ἐδεξάμην θεῖον καὶ προσκυνητὸν πρόσταγμα».
- 195) 1418. Γράμμα Σιεφάνου Δοῦκα Ῥαδινού καὶ Ἰωάννου (6927, *ibid.* Δεκεμβ. Ῥαδινού διὰ τὸ τοῦ Περιγαρδικίου μετόχιον τῆς Ἰνδικτ. 12).
Μ. τοῦ Δοχειαρίου.
«Οἱ ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος τοῦ Ἄθω».
- 196) Σιγίλλιδες γράμμα ... διὰ τὰ χωρία τῆς Μ. τοῦ (Μαΐου, *ibid.* Δοχειαρίου Διαβολοκάμπου καὶ Ῥουσέου. Ἰνδικτ. 6).
«Ἐπεὶ ἐδεξάμην θεῖον καὶ προσκυνητὸν πρόσταγμα».
- σ. 51 197) Σιγίλλιδες γράμμα Αἰδεσηνοῦ καὶ Ὀρφανοτρόφου (Μαρτίου, *ibid.* διὰ τὴν γῆν τῆς Μ. τοῦ Δοχειαρίου. Ἰνδικτ. 12).
«Ἐν τῷ ποιεῖν με τὴν ἀπογραφικὴν ἐξίσωσιν».
- 198) 1376. Ἀφιερωτικὸν γράμμα Θεοδώρας Παλαιολογίνης, ἀφιερωσάσης τῇ Μ. τοῦ Φιλοθέου χωρίον (6885, Φιλοθέου Ἅγιος Γεώργιος, ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Σεῖρῶν, μετὰ Δεκεμβ. Ἰνδ. 10).
τῆς λίμνης καὶ τῆς νομῆς αὐτοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 8ος.

Πιττάκια καὶ Σιγίλλια Πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

- 199) Πιττάκιον Πατριάρχου Νικολάου πρὸς τὸν βασιλέα | Ἀλέξιον Κομνηνὸν περὶ τῶν Ἀγιορειτῶν. (... Ἰβήρων).
«Καλῶς εἶπας, Δεσποτά μου ἅγιε, ὅτι σὺ ὁ ἔχων τὴν ἐξουσίαν».
- 200) Πιττάκιον τοῦ αὐτοῦ Π. πρὸς τοὺς Ἀγιορείτας. (... Ἰβήρων).
Οἱ μοναχοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐκ εἰσιν ἱκανοὶ νὰ ζῶσιν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει.
«Γνωστὸν ἔστω σοι, Δέσποτα, ὅτι οἱ καλόγηροι τῆς Πόλεως».
- 201) Λύσις τοῦ Πατριάρχου Χαρίτωνος περὶ τῆς ὑπακοῆς τῶν Μοναχῶν τῷ Πρώτῳ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. (... *ibidem*).

¹ Ὁ παλαιότερος τύπος ἐν ἐγγράφοις εἶναι: Ἀραβενικία, χωρίον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Χαλκιδικῆς· νῦν μετωνομάσθη Μεγάλη Παναγία. Βλ. καὶ ἀρ. 293.



«Ἡ μετριότης ἡμῶν τῆς σῆς ὑπομνήσεως ἐπακούσασα».

- σ. 52 202) 1313. *Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Νήφωνος ἐπὶ τούτῳ, (6821, Λαύρα).*
 ἵνα οἱ Πρῶτοι τοῦ Ἀγίου Ὁρους λαμβάνωσι
 τὴν ἐξουσίαν ἐκ τῶν Πατριαρχῶν.
 «Μὴ κλίνειν εἰς δεξιὰ καὶ εἰς ἀριστερὰ μὴ ἐκ-
 κλίνειν».
 Σημείωσις. Ἀπ' ἐκείνης τῆς ἐποχῆς οἱ τῆς Κων-
 σταντινουπόλεως Πατριάρχαι ἤρχισαν νὰ ἔχωσιν
 ἐπιρροὴν εἰς τὰ πράγματα τοῦ Ἀγίου Ὁρους.
- 203) 1350. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Καλλίστου περὶ τῆς ἀφιερώ- (6858, Κουλτουμ.)*
 σεως τῆς τοῦ σταυροπηγίου δικαιώματος τῇ Μ.
 τοῦ Ἀλυπίου ἐν Ἀθῶν.
- 204) 1367. *Σιγίλλιον Πατριάρχου Φιλοθέου περὶ τῆς παρα- (6875, Λαύρα.*
 δόσεως τῇ τοῦ Ἀθῶν Λαύρα μετοχίου τῆς Ζωο- *Φεβρουαρ.)*
 δόχου Πηγῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει.
 «Καὶ τοῦ ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἀγίοις».
- 205) 1387. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Νείλου διὰ τὰ κτήματα τῆς (6895, Κουλτουμ.)*
 Μονῆς τοῦ Κουλτουμουσίου. (Ὑπάρχει ση-
 μείωσις).
- 206) 1395. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἀντωνίου περὶ τῆς ἀφιερώ- (6903, Κουλτουμ.*
 σεως τῶν τοῦ σταυροπηγίου δικαιωμάτων τῇ *Ἰουνίου Ἰνδικτ. 3).*
 Μ. τοῦ Κουλτουμουσίου. (Ἐσημειώθη περὶ-
 ληψίς).
- 207) 1396. *Κόπια τοῦ Σιγιλίου Π. Ἀντωνίου διὰ τὰ κτή- (6904, Παντοκράτ.*
 ματα τῆς Μ. τοῦ Παντοκράτορος. *Φεβρουαρ. Ἰνδ. 4).*
 «Καὶ ναῶν μὲν κατασκευαί».
- 208) 1403. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ματθαίου περὶ τῆς διαιρέσεως (6912, Ἀγ. Παῦλος.*
 τῶν συνόρων τῶν Μ. τοῦ Ἀγίου Παύλου καὶ *Σεπτεμβρ.)*
 τοῦ Ἀγίου Διονυσίου.
 «Φθάνουσι πρό τινων ἤδη χρόνων».
- σ. 53 209) 1428. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἰωσήφ περὶ τῆς ἐνώσεως τοῦ (6936, Κουλτουμ.*
 Ἀλυπίου μονῆς μετὰ τοῦ Κουλτουμουσίου. *Μαΐου).*
 (Ὑπάρχει σημείωσις).
- 210) 1490. *Γράμμα τοῦ Π. Διονυσίου, δοθὲν τῷ Μητρο- (6998, Βατοπαίδ.*
 πολίτῃ τῆς Βερροίας Μεθοδίῳ μετὰ τὴν χειρο- *Ἰνδικτ. 8).*
 τονίαν αὐτοῦ.
- 211) 1537. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου, ἐπικυροῦντος τὰ τοῦ (7046, Παντοκράτ.*
 σταυροπηγίου δικαιώματα τῆς Μ. τοῦ Παντο- *Σεπτεμβ. Ἰνδικτ. 11).*



κράτορος, δοθέντα αὐτῇ ἔτι παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀντωνίου.

«Ἐπειδὴ γράμμα τίμιον Πατριαρχικόν».

- 212) 1581. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου* περὶ τῆς μετοικεσίας τῶν Σιμωνοπετριτῶν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ *Ξενοφῶντος* μετὰ τὴν πυρπόλησιν τοῦ αὐτῶν μοναστηρίου. (Ὑπάρχει σημείωσις). (7089, Σιμωνόπετρο. Μαΐου Ἰνδικτ. 9).
- 213) 1581. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου*, τὸ ἐπικυροῦν τὰ σύνορα, τὰ Κελλία καὶ τὰ Μετόχια τῆς Μονῆς τοῦ *Σιμωνοπέτρου*, μετὰ τὴν πυρκαϊὰν αὐτῆς. (Ὑπάρχει σημείωσις). (7089, Σιμωνόπετρο. Μαΐου Ἰνδικτ. 9).
- 214) 1590. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου*, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῷ μοναστηρίῳ τοῦ *Σιμωνοπέτρου* ὑπὸ τῆς κυρίας *Καπλίας* κτημάτων αὐτῆς ἐν τοῖς χωρίοις *Σφουτσέστη*, *Δραγομηρέστη* καὶ τὰ λοιπά, ἐπικυρωμένον διὰ χρυσοβούλλων τῶν τῆς Βλαχίας ἡγεμόνων: *Πέτρου*, *Ἀλεξάνδρου* καὶ *Μιχαήλ*. «Πολλοὶ πάλαι τῶν εὐσεβῶν».
- 215) 1591. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου*, περὶ τῆς δωρήσεως τῶν τοῦ σταυροπηγίου δικαιωμάτων τῷ μετόχῳ τοῦ ἁγίου *Νικολάου* τοῦ *Μ. Σιμωνοπέτρου* ἐν Βλαχίᾳ. (7100, *ibidem* Ὀκτωμβ.)
- σ. 54
- «Ἐπεὶ τοίνυν τῆς ἡμῶν μετριότητος».
- 216) 1616. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Τιμοθέου* διὰ πέντε μύλους τῆς μονῆς τοῦ *Σταυρονικήτα* ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν *Σερρών*. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7122, Σταυρονικήτ. Ἰουλίου Ἰνδικτ. 12).
- 217) 1616. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Τιμοθέου*, τὸ ἐπικυροῦν τὰ δικαιώματα τοῦ σταυροπηγίου, τὰ δοθέντα τῇ Μονῇ τοῦ *Διονυσίου* ὑπὸ τοῦ *Π. Ἀντωνίου*. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7125, Διονυσίου. Δεκεμβ. 6).
- 218) 1622. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου* διὰ τὸ τοῦ *Βατοπαϊδίου* μετόχιον τοῦ *Προσφορίου*¹. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7130, Βατοπαϊδίου. Ἀπριλ. Ἰνδικτ. 5).
- 219) 1622. Τοῦ αὐτοῦ *Σιγίλλιον*, δι' οὗ αὐτὸς παρακινεῖ τοὺς Χριστιανοὺς νὰ δώσωσι βοήθειαν πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ πυρποληθέντος μοναστηρίου τοῦ *Σιμωνοπέτρου*. (Ὑπάρχει σημείωσις). (7130, Σιμωνόπετρα).

¹ Προσφόριον εἶναι ὁ ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Σιγγητικοῦ κόλπου Βατοπεδινὸς Πύργος.



- 220) 1623. Τοῦ αὐτοῦ Σιγίλλιον, ἐν ᾧ εἶναι καταχωρημένη ἡ ἑλληνικὴ μετάφρασις τοῦ χρυσοβούλλου τοῦ Δεσπότη τοῦ Ἰωάννου τοῦ Οὐγκλεση, κτίτορος τῆς μονῆς τοῦ Σιμωνοπέτρου. (7131, Σιμωνόπετρα).
- 221) 1630. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ τῶν συνόρων τῶν Μ. τοῦ Ἀγίου Παύλου καὶ τοῦ Ἀγίου Διονυσίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7138, Διονυσίου).
- 222) 1632. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου, ἐπικυροῦν τὸ κείμενον τῶν ἐγγράφων τῆς Μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα, τῶν σωθέντων ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς. (Ὑπάρχει σημείωσις). (7140, Σταυρονικήτα. Αὐγούστου).
- σ. 65 223) 1633. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ τῆς παραδόσεως τῆς Μονῆς τοῦ Τσαούση ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς ἐξουσίαν τῇ Μονῇ τῶν Ἰβήρων. (Ἐσημειώθη περίληψις)¹. (1633, Ἰβήρων. Δεκέμβριος Ἰνδικτ. 2).
- 224) 1635. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ τῆς αὐτῆς Μονῆς τοῦ Τσαούση. Κατὰ τὴν περιφημον πόλιν Θεσσαλονίκην». (1635, *ibidem*. Ἰουλ. 17, Ἰνδ. 3).
- 225) 1648. Κόπια ἐκ τοῦ ἐγκυκλίου γράμματος τοῦ Π. Ἰωαννικίου περὶ τῶν δικαιωμάτων σταυροπηγίου δοθέντων τῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου μετοχίῳ τῆς μονῆς τοῦ Καρακάλλου τῷ ἐν τῷ Ἰσμαίλῳ. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1648, Καρακάλου. Ἰουνίου Ἰνδικτ. 1).
- 226) 1671. Σιγίλλιον τοῦ Π. Μεθοδίου περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ σταυροπηγίου ἐκδοθέντων ὑπ' αὐτοῦ τῇ μονῇ τῆς ἁγίας Τριάδος τῇ οἰκοδομηθείσῃ ὑπὸ τοῦ Κ. Σαουλῆ ἐπὶ τῆς νομῆς πλησίον τοῦ Ἰασίου καὶ ἀφιερωθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ τῷ Μοναστηρίῳ τοῦ Ξηροποτάμου. (1671, Ξηροποταμ. Φεβρουαρίου).
- 227) 1682. Σιγίλλιον τοῦ Π. Διονυσίου περὶ προαγωγῆς τῆς μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς σταυροπηγίας. (Ὑπάρχει σημείωσις). (1682, *ibidem*).

¹ Τσαούση ἢ Τσαοῦς μοναστήρ εἶναι ἡ Μονὴ τῶν Βλαταίων (καὶ οὐχὶ Βλατέων), περὶ ἧς ἀρίστην μονογραφίαν ἔγραψεν ὁ μακ. Π. Παπαγεωργίου (Byzant. Zeitschrift. τόμ. VIII σ. 402 - 428)· τὸν δὲ κατάλογον τῶν χειρογράφων ὁ σεβ. πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρ. Εὐστρατιάδης (Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἔτ. Β'. 1918 σ. 97 ἑ.).



- 228) 1687. Γράμμα τοῦ Π. Διονυσίου περὶ τῆς εὐταξίας ἐν τῇ Σκήτῃ τῆς ἁγίας ᾽Αννης. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1687, Σκήτη τῆς ἁγ. ᾽Αννης).
- 229) 1734. Σιγίλλιον τοῦ Π. Σεραφεῖμ ἐν τούτῳ, ὅτι τὸ μετόχιον τοῦ ἁγίου Νικολάου κατὰ τὴν Κομήτισσαν ἀνήκει τῇ Μονῇ τῶν Ἰδῆρων, καὶ οὐχὶ τοῦ Βατοπαιδίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1734, Ἰδῆρων).
- σ. 56 230) 1780. Ὑπάρχει σιγίλλιον, τοῦ Πατριάρχου Παΐσιου, ἐν τούτῳ ὅτι ὅλοι οἱ ἡγούμενοι τῶν τοῦ ᾽Αθῶ Μοναστηρίων ἔχουσι δικαίωμα χειροτονεῖν ἀναγνώστας καὶ καθιστᾶν πνευματικούς ἐν τοῖς αὐτῶν μοναστηρίοις. (Οὐκ εἶδα τοῦτο τὸ ἔγγραφον). (1780, Λαύρα).
- 231) 1744. Σιγίλλιον τοῦ Π. Παΐσιου περὶ τῆς ἀνανεώσεως τῶν ἀρχαίων προνομίων τῆς Λαύρας. «Προϋργιαίτατον καὶ ἀναγκαιότατον πρὸ πάντων». (1744, Λαύρα. Νοεμβρίου Ἰνδ. 8).
- 232) 1753. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ εὐταξίας ἐν Σκήτῃ τῆς ἁγίας ᾽Αννης. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1753, Σ. ᾽Αγ. ᾽Αννης. Ἰουλίου).
- 233) 1772. Σιγίλλιον τοῦ Π. Θεοδοσίου περὶ τῶν κολυβάδων Ἀθωνιτῶν. «Θεοφιλέστατε ἐπίσκοπε Ἱερισσοῦ». (1772, *ibidem*. Ἰουλίου).
- 234) 1775. Σιγίλλια τοῦ Π. Σωφρονίου περὶ τῶν συνόρων τῆς μονῆς Γρηγορίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1775, Γρηγορίου. Δεκεμ. 1776, Ὀκτ.)
- 235) 1776. Σιγίλλιον τοῦ Π. Σωφρονίου περὶ τῶν τοῦ ᾽Αθῶ κολυβάδων. «Οἱ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ». (1776, Σ. ᾽Αγ. ᾽Αννης. Ἰουνίου 9).
- 236) 1778. Σιγίλλιον τοῦ Π. Σωφρονίου περὶ τοῦ μετοχίου τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς Μονῆς τοῦ Καρακάλλου ἐν Ἰσμαίλιῳ. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1778, Καρακάλλου. Αὐγούστου).
- 237) 1784. Σιγίλλιον τοῦ Π. Γαβριὴλ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως Κοινοβίου ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος. «Ἀνάγκη πᾶσα, ὅσα σεμνά, ὅσα τίμια». (1784, Ξενοφῶντος. Δεκέμβ. Ἰνδικτ. 3).
- σ. 57 238) 1794. Σιγίλλια τοῦ Π. Γερασίμου περὶ τῶν συνόρων τῆς μονῆς τοῦ Γρηγορίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1794, Γρηγορίου. Μαΐου 1798).
- 239) 1798. Σιγιλλιώδες γράμμα τοῦ Π. Γρηγορίου. (Ὑπόθεσις ἢ αὐτή). (1798, Γρηγορίου. Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 1).

- 240) 1798. *Σιγίλλιον τοῦ Πατρ. Γρηγορίου διὰ τὸ μετόχιον* (1798, *Σιμωνόπετρα*.
Σιμωνοπέτρου κατὰ τὴν νῆσον Λῆμνον, τὸ ἐπο- *Ἰανουαρίου*
νομαζόμενον Τρύγη. (Ἐσημειώθη περίληψις). *Ἰνδικτ. 1).*
- 241) 1801. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Καλλινίκου περὶ τῆς ἀποκατα-* (1801, *Σιμωνόπετρα*.
στάσεως Κοινοβίου τῆς Μ. τοῦ Σιμωνοπέτρου. *Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 5).*
«Ζήλω τῷ πρὸς τὰ θεῖα σκηνώματα».
- 242) 1803. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον, περὶ τῆς συστάσεως Κοινο-* (1803, *Ῥωσσικόν*.
βίου ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσσικοῦ. *Αὐγούστου 9).*
«Ζήλω τῷ πρὸς τὰ θεῖα σκηνώματα».
- 243) 1805. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον περὶ τῶν δοσιμάτων ἐκ* (1805, *Σ. Ἀγ.*
τῶν ἀσκητῶν τοῦ Ἀθω. (Ἐσημειώθη περί- *Ἀννης Σεπτεμβ.*
ληψις). *Ἰνδικτ. 9).*
- 244) 1813. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ τῆς συστάσεως* (1813, *Καρακάλλου*.
κοινοβίου ἐν τῇ μονῇ τοῦ Καρακάλλου. *Σεπτεμβ. 2).*
«Εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ τὴν πατριαρχικὴν»
- 245) 1814. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον διὰ τὸ μετόχιον τῆς μονῆς* (1814, *Ἐσφιγμένου*.
τοῦ Ἐσφιγμένου Φλωρέστη, ἐν Μολδαβίᾳ, καὶ *Ἰουνίου 2).*
περὶ τῆς σταυροπηγίου ἀξίας αὐτοῦ. (Ὑπάρχει
σημείωσις).
«Τῶν ὑπὸ χρόνων τελούντων».
- 246) 1819. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Γρηγορίου δι' οὗ αὐτὸς ἐπι-* (1819, *Ἐσφιγμένου*.
κυροῖ τὸ κείμενον καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἔνδεκα *Μαΐου 7).*
ἐγγράφων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Μετόχιον
τοῦ Φλωρεστίου.
«Λιμένα μὲν σωφροσύνης ἐπιπόνως ἀναζητεῖν».
- α. 58 247) 1819. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον περὶ τῆς γνησιότητος τῶν* (1819,
ἐγγράφων τῆς Μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα. (Ὑπάρ- *Σταυρονικήτα*.
χει σημείωσις). *Ἰουλίου).*
- 248) 1820. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον διὰ τὴν γῆν ἐν ταῖς Καρεαῖς* (1820, *Ῥωσσικόν*.
τὴν ἀνήκουσαν τῇ Μονῇ τοῦ Ῥωσσικοῦ. *Ἀπριλίου 8).*
«Ὅσα τῶν πραττομένων ἐνδέχεται τὴν μνήμην
διαφυγόντα».
- 249) 1833. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Κωνσταντίνου¹, δι' οὗ αὐτὸς* (1833, *Ῥωσσικόν*.
ἐπικυροῖ τὸ κοινόβιον τῆς Μονῆς τοῦ Ῥωσσικοῦ *Μαρτίου 6).*
καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἱερομονάχου Γερασίου
καθηγουμένου αὐτῆς.
«Τὰ καλῶς καὶ ὁσίως εἰς τὸ εἶναι προκεχω-
ρηκότα».

¹ Λάθος ἀντὶ τοῦ Κωνσταντίνου, τοῦ τὸ α' πατριαρχεύσαντος ἀπὸ 1830 - 4.



- 250) Ἀναφορὰ τοῦ Π. Καλλίστου πρὸς τὸν Βασιλέα... (Δοχειαρίου).
 (ὄνομα λείπει) ἐν τούτῳ, ἵνα ὁ μέγας ἑταιρειάρχης Τραχανιώτης¹ μὴ ἀφαιρῇ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου τὸ κτῆμα ἐν Ἑρμηλῖα, ὃ τὸ μοναστήριον ἡγόρασεν ἀπὸ τὸν Συρμούρη.
 «Κράτιστε, Θεόστεπτε, Θεοδοξότατε, Θεοπρόβλητε».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 9^{ος}.

Περὶ τινων ἀρχαίων ἐγγράφων συνθεμένων ἐν τῷ ᾽Αθῶ.

- 251) 983. Δωρεὰ τοῦ ἐν ᾽Αθῶ Ἀθανασίου, ὃς ἐχαρίσατο (6493, Ἰβήρων. Δεκεμ. Ἰνδ. 13).
 τῷ ἑαυτοῦ φίλῳ Ἰωάννῃ τῷ Ἰβηρι χρυσόβουλ-
 λον βασιλέως Βασιλείου, παραχωροῦν δικαιώ-
 ματα ἔχειν θαλασσόπλουν πλοῖον :
 «Ἀθανάσιος ὁ εὐτελής μοναχὸς καὶ ἡγούμενος».
- 252) 997. Δύο ἀφιερωτικὰ πρακτικὰ, περὶ τῆς παραδόσεως (6505, Λαύρα).
 τῶν μοναστηρίων τοῦ Μονοξυλίτου καὶ τοῦ
 Πλατῆ τῇ Λαύρᾳ, ἔτι ἐπὶ τῆς βιωτῆς τοῦ Ἀθα-
 νασίου τοῦ Ἀθωνίτου.
- 253) 1011. Ἀπλῇ δωρεὰ τοῦ Εὐστρατίου ἡγουμένου τῆς (6519, Λαύρα).
 Λαύρας, ὅστις ἐδωρήσατο τῇ μονῇ τοῦ Βουλευ-
 τηρίου τῇ ἐν ᾽Αθῶ, μονύδριον ἐν τῇ νήσῳ τῆς
 Σκύρου.
 «Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς..... Εὐστράτιος ἑλέει
 Θεοῦ ταπεινὸς μοναχός».
- 254) 1030. Ἀσφάλεια Γεωργίου μοναχοῦ τοῦ Χαρζάνου περὶ (6538, Λαύρα.
 τῆς παραδόσεως τοῦ ἐν ᾽Αθῶ μονυδρίου τοῦ Φεβρουαρ. Ἰνδ. 7).
 Πιθαρίου εἰς ἄλλον μοναχόν².

¹ Γράφει: Τραχανιώτης. Ὁ βασιλεὺς εἶναι ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος, πρὸς ὃν λίαν φι-
 λῶς διέκειτο ὁ Καλλίστος. Τὸ ἔγγραφον ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδριτοῦ Χρ. Κτενᾶ ἐν
 Ἑπετηρίδι τῆς Ἑταιρ. Βυζ. Σπουδῶν Τόμ. Ε' (Ἀθῆναι 1928) σ. 102-103. Περὶ τοῦ
 Τραχανιώτης βλ. τὰ ἐν «Ἑλληνικοῖς» ἔτ. Β' (1922) σ. 435-6 ὑπὸ τοῦ φίλου κ. Ἀμάν-
 του σημειούμενα.

² Γεώργιος ὁ Ἰβηρ, ὁ τῆς τοῦ γένους αὐτοῦ μονῆς ἡγούμενος, ὁ καὶ Τορνί-
 κιος ὑπογραφόμενος, σπαθάρης ὢν Ἑλλάδος καὶ διοικητής, ἦλθεν ἐν τῷ Ὄρει καὶ
 ἡγόρασε μίαν μονήν τοῦ Προδρόμου ἐπικαλουμένην τοῦ Πίθου καὶ Χαρζανᾶ διὰ
 τετρακόσια χρυσᾶ νομίσματα ἐπὶ σκοπῶ, νὰ ἔλθῃ νὰ μονάσῃ ἐν αὐτῇ... Ἡ τῶν Ἰβήρων
 μονὴ πρότερον ἐτίματο ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προδρόμου· μήπως αὕτη ἐκαλεῖτο καὶ τοῦ
 Πίθου καὶ Χαρζανᾶ; διότι Ἰβήρων, τοῦ γένους ἐστὶν ὄνομα, οὐχὶ δὲ τοῦ τόπου ἢ τοῦ



«Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς Γεώργιος μοναχός».

- 255) 1034. Διάπρασις, πώλησις τῆς γῆς τῇ μονῇ τοῦ Ἑσφι- (6543, Ἑσφιγμένου
γμένου παρὰ τῶν μοναχῶν Γερμανοῦ καὶ Πέ- Δεκεμβρ. Ἰνδ. 3).
τρων διὰ 20 νέων σταθερῶν ἡλιοσελήνων (sic).
«Ἐν ὀνόματι Πατρὸς..... Γερμανὸς μοναχὸς
καὶ ἡγούμενος».
- 256) 1046. Πράξις, περὶ τῆς πωλήσεως τοῦ μονυδρίου τοῦ (6554, Φιλοθέου).
Ἀτζῆ-Ἰωάννου, τῇ Λαύρα, ὑπὸ τῆς μονῆς τοῦ
Φιλοθέου.
- 257) 1083. Πράξις περὶ τῆς ἀνακαινίσεως τῆς μονῆς τοῦ (6591, Ξενοφῶντος
Ξενοφῶντος παρὰ τοῦ Στεφάνου, μεγάλου Δρουγ- Ἰουλίου Ἰνδ. 12).
γάρου Νικηφόρου τοῦ Βοτανιάτου.
«Πρόσεστι τοῖς ἐν εὐσεβείᾳ βασιλεῦσι».
- 258) 1087. Χαριῶν ὑπόμνημα τοῦ Πρώτου τοῦ Ἀγίου (6595, Φιλοθέου.
Ὁρους Σάββα καὶ λοιπῶν ἡγουμένων περὶ τῆς Αὐγούστου
σκήτεως Χάλδου. Ἰνδικτ. 10).
«Εἶχον μὲν οἱ ὅλως τῷ Θεῷ οἰκειωθέντες »
- 259) 1102. Οἰκειωφελὲς γράμμα Δαμιανοῦ ἡγουμένου, περὶ (6610, Λαύρα.
τῆς παραδόσεως τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου Καλα- Ἰνδικτ. 10).
φατίου τῇ Λαύρα.
«Ἐν ὀνόματι..... Δαμιανὸς μοναχός.»
- 260) 1142. Καταγραφή τῆς περιουσίας τῆς μονῆς τῶν Ῥώσ- (6651, Ῥωσσικόν.
σων, τῆς ἐπονομαζομένης Ξυλουργοῦ. Δεκεμβρίου 14
Ἰνδικτ. 2).
«Ἐπιδημήσαντες ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας».

κτίτορος τῆς μονῆς. (Χειρόγραφον Φιλοθεϊτικὸν παρ' Οὐσπένσκη, Ἱστορία τοῦ Ἀθω
III (Κίεβον 1877 σ. 292). Κατ' ἄλλους ἦτο μεταξύ Ἰβήρων καὶ Μυλοποτάμου, ἀλλ' εἰς
τοῦτο ἀντίκειται τὸ τοῦ Πρώτου Ἰωάννου δωρητήριον πρὸς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον
ἐκδοθὲν τῷ 991, δι' οὗ παραχωρεῖ: «καὶ τὰ ἀλιεσιότια τοῦ τε αὐτοῦ Πλατέως καὶ τὰ τοῦ
Πείθου καὶ τοῦ Κάσπακος, ἃ εἰσι τῆς δεσποτείας τοῦ Πρωτάτου (Ἀθωίτις Στοιὰ 8. Βυζ.
Χρονικά Πειρουπόλεως 1899 Παραρτ. 3). Τῷ 995 οἱ πατέρες τοῦ Ὁρους ἀπέστειλαν
εἰς τὸν βασιλέα τὸν μοναχὸν Θωμᾶν τὸν Πιθαράν (Σμυρνάκη, Τὸ ἅγιον Ὅρος σ. 37).
Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τοῦ Πείθου ἦν μονύδριον ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς τῶν Ἰβήρων
μονῆς. Κατὰ τὴν Ἀσφάλειαν, ὁ μοναχὸς Γεώργιος ὁ Ἰβηρ παραδίδωσι τὸ μονύ-
δριον Πίθερα εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον (Πανδώρα ΙΔ' σ. 32 κατὰ ἔγγραφον ἀποκείμενον
ἐν Λαύρα). Ὅτι τὸ ὄνομα Χατζανᾶς εἶναι Ἰβηρικὸν ἐπέχω, γνωρίζω μόνον εἰς τὰ πέριξ
τῆς Κων/πόλεως μονὴν τοῦ Μωροχαριτζάνη (ἐν τυπικῷ τῆς μονῆς Παντοκράτορος παρὰ
Δημητρίεβσκη (Τυπικά, Κίεβον 1895 σ. 697): Τὸ προάστιον τοῦ Μωροχαριτζάνη).
Καὶ ὁ Ψελλὸς ἀναφέρει περὶ Μιχαὴλ τοῦ ποτε Βέστον, ὅτι εἰς μοναστήριον ἑαυτὸν
πενέστατον κατέκλεισε, τοῦ Μωροχαριτζάνου μὲν λεγόμενον, τοπίων δέ τινων εἰποροῦν
ὀλίγων, ἀφ' ὧν οἱ... μοναχοὶ τρέφονται» (παρὰ Σάθα, Μεσ. Βιβλ. Ε'. σ. 342) Βλ. καὶ
παρὰ Δουκαγγίφλ. Χατζάνιος. Ἠγούμενος τῆς μονῆς Χατζανᾶ ὑπογράφεται εἰς τὸ
Ἑγκλητικὸν γράμμα ὁ Κύριλλος μοναχὸς τῷ 1016 (Ἀθωνιάς, Καλλιγᾶ σ. 58).



- 261) 1169. *Πρᾶξις*, περὶ τῆς παραδόσεως τοῖς Ῥώσσοις μοναχοῖς τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Θεσσαλονικέως ἐν τῷ Ἁθωνι μετὰ τῆς κρατήσεως ὑπ' αὐτῆς καὶ τῆς μονῆς τοῦ Ξυλουργοῦ.
«Οἱ τοὺς ἐν τοῖς βιωτικοῖς πράγμασι σπουδαιότερους».
(6677, Ῥωσσικόν. Αὐγούστου Ἰνδικτ. 2).
- 262) 1316. Ἀνταλλαγὴ τῆς Βανίτζας μετὰ τὸν πλησίον τοῦ Βατοπαιδίου ἀγρόν.
«Εἶχε μὲν ἐξ ἀμνημονεύτων τῶν χρόνων».
(6824, Ἐσφιγμένον. Μαΐου Ἰνδικτ. 14).
- 263) 1324. *Πρᾶξις*, περὶ τοῦ κελλίου τοῦ Ἐξυπολίτου, τοῦ παραδοθέντος τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Καρακάλλου.
«Ἡ τοῦ Καρακάλλου σεβασμία μονή».
(6832, Καρακάλλου. Φεβρουαρίου Ἰνδικτ. 7).
- 264) 1334. *Πρᾶξις*, περὶ τῆς παραδόσεως τῆς μονῆς τοῦ Φιλαδέλφου τῇ μονῇ τοῦ Κοντλουμουσίου.
«Ἡ σεβασμία τοῦ Κοντλουμουσίου μονή».
(6842, Κοντλουμ. Ἰουλίου Ἰνδικτ. 2).
- σ. 61 265) 1345. *Πρᾶξις*, περὶ τῆς ἑξαγορᾶς τεσσάρων τῶν τοῦ Ἁθῶ γερόντων ἐκ τῶν πειρατῶν διὰ 500 μονέτων. (Ἐσημειώθη περίληψις).
(6853, Δοχειαρίου. Ἰουνίου Ἰνδ. 13).
- 266) 1353. Ἐγγραφὸν τῆς τοῦ Ἁθῶ διοικήσεως, περὶ τῆς παραδόσεως τῇ Λαύρᾳ τῶν κελλίων ἐν τῇ σκῆτῃ τῆς Γλωσσίας.
«Ἡμεῖς διὰ τὴν συμβᾶσαν τῶν ἀθέων Τούρκων ἐπίθεσιν».
(6861, Λαύρα. Ἀπριλίου Ἰνδ. 6).
- 267) Ἐγγραφὸν τῆς αὐτῆς διοικήσεως περὶ τῆς παραδόσεως τῇ Λαύρᾳ τοῦ λατινικοῦ μοναστηρίου Ἀμαλφινῶν.
«Ἐπεὶ ἡ τῶν Μολφινῶν μονὴ καταμεληθεῖσα».
(... Λαύρα, Αὐγούστου Ἰνδικ. 15).
- 268) 1363. *Πρᾶξις* περὶ τῆς παραδόσεως μονυδρίου Κάιτσαρη τοῖς Ῥώσσοις μοναχοῖς.
«Ἐπειδὴ διὰ τὴν γενομένην φθορὰν καὶ ἀπώλειαν».
(6871, Ῥωσσικόν. Ἀπριλίου).
- 269) 1399. Συνάξεως γράμμα, περὶ τοῦ μοναστηρίου Λειβαδογενίου. (Ἐσημειώθη περίληψις).
(6907, Δοχειαρίου. Μαΐου).
- 270) 1543. *Πρᾶξις* περὶ παραχωρήσεως τῇ μονῇ τοῦ Σταυρονικήτα μέρους ξυλικοῦ δάσους ἐκ τοῦ μερίσματος τοῦ Πρωτάτου.
(7052, Σταυρονικ. Ὀκτωβ. Ἰνδ. 2).
- 271) 1570. Εὐχαριστήριος καταγραφὴ τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου περὶ τῆς ἑξαγορᾶς κτημάτων καὶ πληρωμῆς χρεῶν τούτου τοῦ μοναστηρίου ὑπὸ τῆς ἡγε-



μονίδος Ῥωξάνδρας. (Τὸ ἔγγραφον σχεδὸν ὅλον ἀντεγράφη).

- 272) 1570. Εὐχαριστήριον ἔγγραφον τῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου δι' ὁμοίαν εὐεργεσίαν τῆς ἡγεμονίας Ῥωξάνδρας. (7078, Δοχειαρίου. Αὐγούστου Ἰνδικτ. 13).

σ. 62

«Ἐν ἔτει ζος' ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ».

- 273) 1664. Πρᾶξις, περὶ τῆς ἐλαττώσεως δοσιμάτων ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Δοχειαρίου, ἐξ αἰτίας τῆς αὐτῆς πτωχεύσεως. (7172, Δοχειαρίου. Ἀπριλίου).

«Ἐπὶ ἔτους, ἀχξδ' ... ἐλθόντες οἱ Δοχειαῖται».

- 274) 1672. Δύο ἀντίγραφα τῶν πωληθέντων κελλίων ἐν Ἀθῶ.

α') τῆς Λαύρας ἀπὸ τὰ 1672 - 1749.

(1672, Λαύρας).

- 275) 1707. β') τοῦ Καρακάλλου.

(1707, Καρακάλλου).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1α.

Χρυσόβουλλα καὶ διατάξεις Βασιλέων, Κράλεων, ἡγεμόνων, Δεσποτῶν καὶ Ζουπάνων Σέρβων.

- 276) Χρυσόβουλλον τοῦ μεγάλου Ζουπάνου κυρίου Στεφάνου Νεμάνη, περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς Μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (Αὐτόγραφον αὐτοῦ σερβιστί, τοῦ 12^{ου} αἰῶνος· ἔτος οὐχ ὑπάρχει).

«Ἀπ' ἀρχῆς ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' αὐτῆς».

- 277) 1230. Χρυσόβουλλον Κράλου Στεφάνου Βλαδισλάου, (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει).

1237. υἱοῦ τοῦ πρωτοστέπτου Κράλου Στεφάνου, δοθέν τῇ μονῇ (1230 - 1237) τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τῆς Μήστριτσας. (Ἐσημειώθη ἡ περίληψις).

σ. 63

- 278) Πρόσταγμα. (Ὄνομα λείπει). Ὁ βασιλεὺς παρὰ Χωρεῖ τὰ κτιτορικὰ αὐτοῦ δικαιώματα ἐπὶ τῆς μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου τῷ υἱῷ αὐτοῦ Κράλῃ Οὐρῳση. (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει. Ἐσφιγμένου).

«Ἐπεὶ ἐζήτησαν τὴν βασιλείαν μου».

- 279) Χρυσόβουλλον Στεφάνου Οὐρῳση τρίτου περὶ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς Χιλανδαρίου. (Ἡ ἀρχὴ λείπει). (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει. Χιλανδαρίου).



- «Ἡ βασιλεία μου ἐν τοῖς χρυσοβούλλοις τῆς ἀρχιεπισκοπῆς».
- 280) Χρυσόβουλλον Κράλου Στεφάνου, υἱοῦ τοῦ Οὐ-
ρωση τοῦ τρίτου. Περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ μονῇ
τοῦ Χιλανδαρίου χωρίου Σλοβονίου, κ. τ. λ. (Συν-
ετμήθη παρ' ἐμοῦ). (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
ibidem).
- 281) Χρυσόβουλλον Στεφάνου βασιλέως καὶ αὐτο-
κράτορος Σέρβων καὶ Ἑλλήνων, περὶ τῆς ἐπι-
σκέψεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος μετὰ τῆς
γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς ἀφιερώσεως κτη-
μάτων τῇ μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου.
«Ἄξιον καὶ εὐάρεστον καὶ εὖνουν ἐστὶ πάντοτε
τὴν δόξαν ἀναπέμπειν τῷ Θεῷ ἐν Τριάδι» ...
(Σερβιστί).
- 282) 1346. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ κτήμα τῆς μονῆς τῶν Ἰβή-
ρων τὸ ἐπονομαζόμενον Ῥαδολεΐβα. (6854, Ἰβήρων.
Ἰανουαρ. Ἰνδ. 14).
«Ὡσπερ τὸ ἀναπνεῖν».
- 283) 1346. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τῶν Ἰβή-
ρων. «Ἐπεὶ οἱ ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος τοῦ
Ἀθῶ». (6854, Ἰβήρων.
Ἀπριλίον Ἰνδ. 14).
- 284) 1346. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Φι-
λοθέου. (6854, Φιλοθέου.
Ἀπριλίον Ἰνδ. 14)
- σ. 64 «Ἡ βασιλεία μου τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι».
- 285) 1346. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Ζω-
γράφου. (Ἦπάρχει σημείωσις). (6854, Ζωγράφου.
Ἀπριλίον Ἰνδ. 14).
- 286) 1346. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Βα-
τοπαιδίου. (6854, Βατοπαιδίου.
Μαῖον Ἰνδ. 14).
«Καὶ τοῖς μὲν τὰ πρῶτα βάθρα».
- 287) 1346. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ
Ἑσφιγμένου. (6855, Ἑσφιγμέν.
Δεκεμβ. Ἰνδ. 1).
«Καλὴ μὲν καὶ στρατιωτικὴ φάλαγξ».
- 288) 13 .. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ μετόχια τῆς μονῆς τοῦ
Ἑσφιγμένου. (68... *ibidem*).
«Ἐπεὶ οἱ ἐν τῇ περὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος».
- 289) 1347. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ
Ῥωσικοῦ. (6855, Ῥωσικόν.
Ἰανουαρ. Ἰνδ. 1).
«Βασιλεῖ πιστῷ καὶ θεοφιλεῖ».
- 290) 1347. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῆς κάρας τοῦ
ἁγίου Παντελεήμονος τῇ μονῇ Ῥώσων. (Ἑση-
μειώθη περιλήψις). (6855, Ῥωσ. *ibid*.
Ἰανουαρ. Ἰνδ. 1).



- 291) 1347. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν κτημάτων τῆς Λαύρας ἐκ παντοίων ὑποχρεώσεων. (6856, Λαύρα. Δεκεμβ. Ἰνδ. 1).
«Εἴπερ ἄλλη τις βασιλεῖ προσήκουσα ἀρετή».
- 292) 1349. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀναγραφῆς τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ τῇ Ἀρχιλιεύῃ διαφόρων κτημάτων (σερβιστί). (6857, Χιλανδαρίου, Ἰνδ. 10).
«Κύριε Θεέ μου, μεγάλη καὶ ἄρρητός σου ἡ εὐσπλαχνία».
- 293) 1349. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου βασιλέως Σερβίας, διὰ τὸ χωρίον τῆς Ἀραβενικίας τὸ ἀνήκον τῇ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου. (6857, Δοχειαρίου. Μαρτίου Ἰνδικ. 2).
«Ἐπεὶ προεuerγέτησεν ἡ βασιλεία μου».
- 294) 1349. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ κτήματα τῆς Μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ. (6857, Ῥωσικόν. Ἰουνίου, Ἰνδικ. 2).
«Εὐλαβῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς καὶ ἀξιοχρέως».
(Ὑπάρχει καὶ ἄλλον ὅμοιον χρυσόβουλλον αὐτοῦ, ἐπὶ χάριτος, τοῦ αὐτοῦ ἔτους, μηνὸς καὶ ἡμερομ.).
- 295) 1353. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου Ποσηνίου, ἐγγραφείσης τῷ τῶν Σεργῶν Μητροπολίτῃ Ἰακώβῳ. (6861, Ῥωσικόν. Ἰνδικ. 6).
«Ἵνα ταύτην ἔχη μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ».
(Ἐσημειώθη περίληψις).
- 296) 1355. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὴν τοῦ χωρίου γῆν Καρμπινίου, τὴν ἀνήκουσαν τῇ Μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου. (6863, Χιλανδαρίου. Ἰουλίου Ἰνδικ. 8).
«Ἐχει θέλησιν καὶ διατάττει ἡ βασιλεία μου».
(Σερβιστί).
- 297) 1357. Χρυσόβουλλον βασιλέως Στεφάνου τοῦ Οὐρῳση, ἐπικυροῦν τὰ κτήματα τῆς Καισαρίσης, γυναικὸς τοῦ Καίσαρος Πρελιούμπου. (6865, Λαύρα. Ἰνδικ. 10).
«Ἰδοὺ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν». (Σερβιστί).
- 298) 1361. Χρυσόβουλλον βασιλέως Στεφάνου τοῦ Οὐρῳση διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (6869, Χιλανδαρίου. Ἰνδικ. 14).
«Ἰδοὺ νῦν τί καλόν καὶ τί τερπνόν». (Σερβιστί).
- 299) Τοῦ αὐτοῦ, περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (... *ibidem*)
«Ἐν τῇ ἐκτάσει τῆς θείας δυνάμεως καὶ τῆς οὐρανίου γνώσεως». (Σερβιστί).
- 300) Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ Λαύρᾳ τοῦ μοναστηρίου τῶν ἁγίων Πάντων μὲ τὰ αὐτοῦ (Λαύρα. Νοεμβ. Ἰνδικ. 15).



- σ. 66 κτήματα, τοῦ ἀνεγερθέντος παρὰ τῆς αὐτοῦ μητρὸς¹.
 «Ἐπειδὴ τὸ ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρει τοῦ Ἀθῶ». (Σερβιστί).
- 301) 1363. Χρυσόβουλλον Δεσπότην Ἰωάννου τοῦ Οὐγλεση (6872, Σιμωνοπέτ. περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μοναστηρίου τοῦ Σιμωνοπέτρου. (Ἑλληνικὴ μετάφρασις ἐκ τοῦ Σερβικοῦ).
 «Ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων».
- 302) 1369. Τοῦ αὐτοῦ, λύσις τῆς φιλονικίας περὶ τῆς γῆς (6877, Ζωγράφου. μεταξὺ τοῦ ἐπισκόπου Ἰερισσοῦ Ἰακώβου καὶ Φεβρουαρ. Ἰνδ. 7). τῆς μονῆς τοῦ Ζωγράφου.
 «Πρὸ ὀλίγου ἀντεκρίθησαν».
- 303) 1369. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ μονῇ τοῦ (6877, Κουτλουμουσα. Κουτλουμουσίου χωρίου Νεοχωρί. Ἀπριλίον Ἰνδ. 7).
 «Ἴδου γὰρ τί καλὸν ἔργον καὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστον». (Σερβιστί).
- 304) 1377. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Δεσπότην Δραγάση διὰ (6885, Χιλανδαρίου. τὰ κτήματα τοῦ οἴκου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου Ἰουνίου Ἰνδ. 15). τῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (Ὑπάρχει σημείωσις).
- 305) 1377. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσ- (6885, Ῥωσσικόν. σικοῦ. Ἰνδικτ. 15).
 «Ἐπειδὴ οὖν πολλῶν καὶ μεγάλων δωρεῶν». (Σερβιστί).
- 306) 1381. Χρυσόβουλλον Κνέζου Στεφάνου Λαζάρου περὶ (6889, *ibidem*). τῆς ἀφιερώσεως τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσσικοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος ἐν Χβοσνίῳ, πλησίον τῆς μητροπόλεως τοῦ Χβοσνίου.

¹ Ἔτι σκοτεινότερά εἰσι τὰ περὶ μονῆς ἀγίων Πάντων ἐν Ἀθῶ. Ἐν Λαύρᾳ ὑπάρχουσι, πλὴν τοῦ ἀνωτέρω, δύο ἕτερα ἐγγραφα περὶ τῆς μονῆς ταύτης, περὶ ἧς οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἔγραψε τι. Ἐν χρυσοβούλλῳ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, ἐκδοθέντι ὑπὲρ τῆς Λαύρας τῷ 1446, ἀναγινώσκομεν: «Ὁ τιμιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Ἰγνάτιος ἀναδραμὼν εἰς τὴν βασιλείαν μου ἀνέφερε πῶς ἐκτίσεν ἐκ βάθρων εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος τὸ τοῦ Ἀθῶ μονὴν εἰς ὄνομα τιμωμένην τῶν ἁγίων Πάντων καὶ συνέστησε καὶ ἐβελτίωσεν αὐτὴν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ παρεκάλεσεν, ἵνα ποιήσῃ ἡ βασιλεία μου πρὸς αὐτὴν εὐεργεσίαν τινά (παραχωρεῖ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς νήσου Λήμνου σιτάριον μόδια τρία καὶ ὄσπριον μόδια δύο, «σολέμνιον» ἥτοι ἐτησίως). Μετὰ ἐν ἔτος, τῷ 1447, γίνεται ἐτέρα εἰς αὐτὴν δωρεά: «Ἐγὼ Θεόδωρος ὁ Βατάτζης, τὸ παρὸν ἀφιερωτήριον γράμμα ποιῶ πρὸς τὴν σεβασμίαν καὶ θείαν μονὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἐν μοναχοῖς κυροῦ Μελετίου τὴν κατὰ τὸ ἅγιον Ὅρος κειμένην, καὶ εἰς ὄνομα τιμωμένην τῶν Ἀγίων Πάντων» (ἐν μεμβράνῃ). Ποῦ τοῦ Ὁρους ἔκειτο ἡ μονὴ αὕτη, οὐκ ἔχω εἰπεῖν.



«Οἱ τὴν ἄνω δόξαν ἐπιτυχεῖν ἐπιθυμοῦντες».
(Σερβιστί).

307) 1381. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσσικοῦ. (6889, *ibidem*.
Ἰνδικτ. 4).

«Κατὰ τὴν ἄρρητον φιλανθρωπίαν τοῦ Δεσπότη μου Χριστοῦ». (Σερβιστί).

α. 67 308) 1385. Χρυσόβουλλον τοῦ Εὐσεβοῦς Κωνσταντίνου δοθέν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Δημητρίῳ τῷ Βοεβόδα διὰ τὰ κτήματα τῆς παρ' αὐτοῦ οἰκοδομηθείσης ἐκκλησίας τῆς Ἀναλήψεως πλησίον τῆς πόλεως Στηπίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6843, *ibidem*).

309) 1392. Χρυσόβουλλον Βόλκου, υἱοῦ τοῦ Σεβαστοκράτορος Μπράγκου, ἐγγόνου Μλάδου Βοεβόδα, περὶ τῆς ἀφιερώσεως 200 οὐγγίων, τῇ μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου. (Μετὰ τὸ προοίμιον λέγει: «Γράφω ἵνα ἡ γνωστὸν ἐκάστω, ὅτι ἐποιησάμην εἰρήνην μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν». (Σερβιστί). (6901, *Χιλανδαρίου*. Νοεμβ. 21).

310) 1395. Χρυσόβουλλον Εὐγενείας μοναχῆς μετὰ τῶν θεοσδότην τέκνων αὐτῆς Κνέζου Στεφάνου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Βλάκου, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσσικοῦ.
«Οἱ τὴν ἄνω δόξαν ἐπιτυχεῖν ἐπιθυμοῦντες».
(Σερβιστί). (6903, Ῥωσσικόν. Ἰουνίου 8).

311) 1395. Χρυσόβουλλον Κνέζου Στεφάνου, υἱοῦ τῆς Εὐγενείας μοναχῆς, περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν μετοχίων τῆς Λαύρας ἐκ παντοίων ὑποχρεώσεων.
«Οἱ τῷ νοητῷ φωτὶ καταυγασθέντες τὸν νοῦν Προφῆται τὰ μέλλοντα προορῶντες». (Σερβιστί). (6903, Λαύρα. Ἰνδικτ. 3).

312) 1398. Τῆς εὐσεβοῦς ἡγεμονίδος Εὐγενείας μοναχῆς περὶ ἀφιερώσεως τῇ Λαύρᾳ διαφόρων γαιῶν.
«Οἱ τῷ νοητῷ φωτὶ καταυγασθέντες τὸν νοῦν». (Σερβιστί). (6906, Λαύρα. Αὐγούστου 1. Ἰνδικτ. 6).

313) 1407. Χρυσόβουλλον Στεφάνου Δεσπότη τῆς Σερβίας, περὶ ἀφιερώσεως τῇ Λαύρᾳ διαφορῶν χωρίων. (6915, Λαύρα. Ἰανουαρίου 5. Ἰνδικτ. 15).

α. 68 «Λαμπρὰ οὖν καὶ παγκόσμιος σύνθεσις. (Σερβιστί).

314) 1413. Χρυσόβουλλον Στεφάνου Γρηγορίου, περὶ ἀφιερώσεως χωρίων τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Παύλου. (6922, Ἀγ. Παῦλος. Ὀκτωμβ. 3).



- «Ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παρα-
γαγών». (Σερβιστί).
- 315) 1413. Χρυσόβουλλον Δεσπότην Γιούργου περὶ τῆς ἀφιερώσεως χωρίων τῇ μονῇ τοῦ Ἀγίου Παύλου. (6922, *ibidem*. Νοεμβ. 15).
«Ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παρα-
γαγών. (Σερβιστί).
- 316) 1415. Χρυσόβουλλον Στεφάνον Δεσπότην τῆς Σερβίας διὰ τὰ κτήματα τῆς Λαύρας. (6923, Λαύρα).
«Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).
- 317) 1427. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἀφιερώσεως τῇ Λαύρᾳ δύο μανουαλλίων ἀργυρῶν καὶ 20 λιτρῶν ἀργύρου. (6935, *ibidem*. Ἰανουαρίου 20).
«Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).
- 318) 1428. Τοῦ μεγάλου Τσελνίκου Ῥαδίτσου περὶ ἀφιερώσεως τῇ μονῇ τοῦ Κωνσταμονίτου 20 λίτρας ἀργύρου ἐκ τῶν 7 χωρίων αὐτοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6936, Κωνσταμ.)
- 319) 1429. Χρυσόβουλλον Δεσπότην Γιούργου περὶ τῆς ἀφιερώσεως πολλῶν χωρίων τῷ μεγάλῳ Τσελνίκῳ Ῥαδίτῃ. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6937, *ibidem*).
- 320) 1430. Τοῦ αὐτοῦ Δεσπότην διὰ τὰ κτήματα τοῦ Ῥαδίτσου. (ὑπάρχει περίληψις). (6938, *ibidem*).
- 321) 1429. Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότην Γιούργου, περὶ τῆς ἐτησίας δόσεως 50 λιτρῶν ἀργύρου τῇ μονῇ τοῦ Ἐσφιγμένου. (6938, Ἐσφιγμένου. Σεπτεμβ. 11).
«Κατὰ τὴν ἄρρητον εὐσπλαγχνίαν».
- σ. 69 322) 1433. Χρυσόβουλλον τοῦ ἄνω εἰρημένου Ῥαδίτσου διὰ τὰς 22 λίτρας ἀργύρου τῇ μονῇ Κωνσταμονίτου. (6941, Κωνσταμον).
(ὑπάρχει περίληψις).
- 323) 1452. Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότην Γιούργου περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς χωρίων τῆς Λαύρας ἀντὶ 120 λιτρῶν ἀργύρου. (Ἡ ἀρχὴ λείπει. Συντετμημένον). (6960, Λαύρα. Φεβρουαρίου 16. Ἰνδικτ. 14).
- 324) Χρυσόβουλλον Δεσπότην Γιούργου περὶ τῆς ἀφιερώσεως 60 λίτρας ἀργύρου. (Τὸ τέλος λείπει). (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει. *Ibidem*).
«Ἐπειδὴ πρὸς πᾶσαν λογικὴν αἴσθησιν». (Σερβιστί).
- 325) Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότην Γιούργου περὶ τῆς χρηματικῆς ἀφιερώσεως 60 λίτρας ἀργύρου τῇ Μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου. (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει. Βατοπαιδ.).
«Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).



- 326) 1495. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Δεσπότου, Εὐδοκίας (7004, Ἀγ. Παῦλος.
τῆς Δεσποίνης Ἀγγελίνας, οἱ δίδουσι τῇ μονῇ Νοεμβ. 3).
τοῦ Ἁγίου Παύλου ἐκ τῶν πτωχῶν αὐτῶν κόλ-
πων 500 χρυσᾶ κατ' ἔτος.
«Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν».
(Σερβιστί).
- 327) 1499. Χρυσόβουλλον τῆς Δεσποίνης Ἀγγελίνας περὶ (7007, Ἐσφιγμένον.
τῆς παρατάσεως τῇ μονῇ τοῦ Ἐσφιγμένου τῆς Ἰουλίου 23).
εἰσφορᾶς τοῦ Δεσπότου Γιούργου.
«Κατὰ τὴν ἄρρητον εὐσπλαγχνίαν». (Σερβιστί).
- 328) 1501. Χρυσόβουλλον Ζουπάνου Μπαρμπούλου Μπά- (7009 Ἀγ. Παῦλος.
νου, Δάντισουλου Κομήσου καὶ Ῥαδούλου περὶ Ἰανουαρ. 28).
τῆς ἀφιερώσεως 2000 ἄσπρων τῇ μονῇ τοῦ
Ἁγίου Παύλου.
«Ἐν τῷ νόμῳ διέταξε Κύριος ὁ Θεός.» (Σερβιστί).
- σ. 70 329) Χρυσόβουλλον Δεσπότου Δραγάση κυρίου Κων- (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
σταντίνου, περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς μονῆς Ῥωσσικόν).
τοῦ Ῥωσσικοῦ.
«Ἐπεὶ οὖν ἐστὶ τίμιον καὶ λίαν τῷ Θεῷ εὐά-
ρεστον». (Σερβιστί).
- 330) Τοῦ εὐσεβοῦς Κυρίου τῶν Σέρβων Γιούργου (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
περὶ τῶν μετοχίων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσσικοῦ. Ibidem).
«Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2ος.

Διάφορα ἔγγραφα Σερβικά.

- 331) 1193. Πρᾶξις περὶ τοῦ δάσους, ἀγορασθέντος ὑπὸ τοῦ (6701, Χιλανδαρίου.
ἁγίου Σάββα Σέρβου, διὰ τὸ ἐν Καρεαῖς κελλίον. Ἰνδικτ. 1).
(Ἐσημειώθη περίληψις).
- 332) 1332. Πρᾶξις περὶ τοῦ κελλίου τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ (6840, ibidem.
Σέρβου ἐν Καρεαῖς. Ἰουνίου 13.
«Ἐπεὶ τῆς ἀγαθῆς ῥίψεως καλὸς βλαστός». Ἰνδικτ. 15).
- 333) 1382. Ἐγγραφοῦ, περὶ οἰκοδομῆς μοναστηρίου ἐν (6890, Ῥωσσικόν.
τόπῳ λεγομένῳ Δρέντσα παρὰ Δωροθέου μονα- Μαρτίου Ἰνδικτ. 5)
χοῦ ἐπὶ τοῦ τῆς Σερβίας ἡγεμόνος Λαζάρου.
«Ὅσοι Πνεύματι θεῷ ἄγονται».
- σ. 71 334) 1385. Γράμμα Πατριάρχου... τῆς Σερβίας καὶ τῆς (6893, Χιλανδαρίου.
Παραθαλασσίας περὶ τῆς τῶν εἰσόδων ἐκκλησίας Ἰανουαρίου 9).
ἐν Ἰμβρῳ.



- «Ἐπεὶ οὖν ... ἄλλης καὶ ἀγαθῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῇ τοῦ Παναγίου Πνεύματος χάριτι».
- 335) 1396. *Μαρτυρικὸν τῶν γερόντων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ ἐν τούτῳ, πῶς πρέπει νὰ ἐκτελῇται μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ἡγεμόνων: Λαζάρου, Στεφάνου, Βόλκου καὶ τῆς κυρίας Εὐγενείας.* (Ῥωσικόν. 6904, Ῥωσικόν. Ἰνδικτ. 4).
- 336) 1633. *Γράμμα Παΐσιου ἀρχιεπισκόπου Πεκίου καὶ πάντων τῶν Σέρβων καὶ Βουλγάρων Πατριάρχου περὶ τῆς ἐθελουσίου συνεισφορᾶς εἰς ἀνακαίνισιν τῆς τοῦ Ῥωσικοῦ μονῆς.* (7141, Ῥωσικόν. Μαρτίου 25 Ἰνδ. 1).
- «Ἡ ταπεινότης μου γράφει τοῖς ἀπανταχοῦ εὐρισκομένοις ἅπασιν τοῖς Ὀρθοδόξοις».
- 337) 1669. *Συγχαρητήριον γράμμα Πατριάρχου Πεκίου Μαξιμου, δοθὲν τῷ Ἱερομονάχῳ Ἀζαρίᾳ.* (7177, Χιλανδάρ.).
- 338) *Γράμμα τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Δανιὴλ καὶ πάντων τῶν Σέρβων καὶ τῆς Παραθαλασσίας, δι' οὗ αὐτὸς ἐπικυροῖ ὅλα, τὰ ὅσα ἀφιέρωσεν ἡ Εὐγενεία μοναχὴ καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς ἡγεμὼν Στέφανος τῷ ἁγίῳ Μεγαλομάρτυρι Παντελεήμονι.* (Ῥωσικόν. Ἰνδικτ. 1).
- «Τῇ συνεργείᾳ τῆς τριλαμποῦς Θεότητος».
- 339) *Ῥωσικὸν Γερόντων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ δοθὲν ἄρχοντι Δεσπότη κυρίου Στεφάνου Βεσέλκω περὶ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτῶν.* (Ῥωσικόν. Ἰνδικτ. 1).
- 340) 1734. *Ἡ ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Σαμοκοβίου Συμεὼν περὶ τῆς ἐθελουσίου συνεισφορᾶς τῇ μονῇ τοῦ Καρακάλλου.* (1734, Καρακάλ. Αὐγούστου 13).
- 341) 1734. *Παρακλητικὴ ἐπιστολὴ τῆς τοῦ Καρακάλλου μονῆς πρὸς πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς.* (1734, *ibidem*).
- 342) *Ἀπόσπασμα τῆς ἐγγωρίου καταγραφῆς (Facsimile).* (Χιλανδάρειον).
- 343) *Πρακτικὸν τοῦ Πράκτορος Γεκιμίνου ...* (*ibidem* ... Νοεμβρίου Ἰνδικτ. 14).
- «Ὁ μετὰ τῆς ἀληθοῦς ὑποκλίσεως καταζηλῶν τῆς Θεσσαλονίκης (sic) διατάξεως καὶ προσταγῆς κατὰ τὴν διαταγὴν σπεύδω νὰ ἐκτελέσω καὶ παραδεχθῶ πᾶσαν δικαιοσύνην ἐπικυρῶν, ἵνα καὶ τὴν μετὰ τινων εὐρῶν περὶ τοῦ Ἁγίου



- 344) Ὅρους τοιαύτην». (Λίαν περιέργον ἔγγραφον, ὃ ὅλον σχεδὸν ἀντεγράφη).
 Ἐπιστολὴ τῶν γερόντων τῆς μονῆς τοῦ Χιλαν-
 δαρίου πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ῥωσσίας Ἰωάννην
 Βασιλείου τὸν Σκληρόν. (Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς ἐφθάρη,
 τὸ δὲ ἐπίλοιπον ἀντεγράφη ὅλον· ἡ ἐπιστολὴ
 ἄγαν ἐκτεταμένη καὶ περιέργος).... Ἀργυροῦν
 κεχρυσωμένον.... καὶ τὰ δύο.... Τῆς Κνεγίνας
 Ἀναστασίας εἰκὼν.... περικεκοσμημένη καὶ
 περικρυσος.... Καὶ Βασιλόπαις Ἰωάννης.

(*idibem*).

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Χρυσόβουλλα τῶν βασιλέων Βουλγάρων καὶ Γράμματα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀχρίδος.

- 345) 919. Ὑποπτον ἔγγραφον: (6427, Ζωγράφου.
 «Ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἀπριλίου 28).
 Σοφοῦ».
- 346) 1192. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Καλιμάνου τοῦ Ἀσάνη. (6700, Ζωγράφου.
 (Ὑπάρχει σημείωσις). Φεβρουαρίου 2).
- α. 73 347) 12... Χρυσόβουλλον Κωνσταντίνου τοῦ Ἀσάνη, δοθὲν (67... Χιλανδαρίου).
 τῷ τοῦ Γεωργίου μοναστηρίῳ, ἀλλὰ οὐχὶ τοῦ ἐν
 Ἀθῶν. (Ἡ ἀρχὴ λείπει τὸ δὲ ἐπίλοιπον ὅλον
 ἀντεγράφη).
 «καὶ πρὸς ἄλλα εὐδοκοῦμεν... καὶ προσφέρομεν».
- 348) 1347. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου βασιλέως τῶν Βουλγά- (6856, Χιλανδαρίου.
 ρων περὶ τῶν χωρίων καὶ κτημάτων τοῦ μονα- Δεκεμβρίου 1).
 στηρίου τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἐν Ἀραχώβῳ.
 (Ὑπάρχει σημείωσις).
 «Ἡ βασιλεία μου θερμὴν ἀγάπην ἔχουσα».
- 349) Χρυσόβουλον Ἰωάννου Σισμάνου, υἱοῦ τοῦ βασι- (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
 λέως Ἰωάννου Ἀλεξάνδρου διὰ τὸ μοναστήριον Ζωγράφου).
 τὸ ἐν τῇ Βητώσῃ. (Παρατημένον ἄνευ προσοχῆς).
- 350) 1566. Ἐπιστολὴ Παΐσιου Ἀρχιεπισκόπου Ἀχρίδος Πρώ- (7074, Ζωγράφου.
 τῆς Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Βουλγαρίας, Σερ- Ἰουλίου Ἰνδικτ. 9).
 βίας καὶ λοιπῶν, δοθεῖσα παρ' αὐτοῦ τῷ Ἐπι-
 σκόπῳ Τιμοθέῳ τῷ προαχθέντι ὑπ' αὐτοῦ εἰς
 βαθμὸν Μητροπολίτου, Ἰταλίας, Ἀπουλίας, Ἀμ-
 βρακίου, Βασιλικάτων, Καλαυρίας, Σικελίας, Με-



λίτης, Δαλματίας καὶ πάσης τῆς Δύσεως σὺν τοῖς δικαιώμασιν, Ἐξάρχου ὅλων τούτων τῶν μερῶν. (Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ καταγεγραμμένα εἰσὶ πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ).

«Ἡ μετριότης ἡμῶν, τὴν προστασίαν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ...»

σ. 74 351)

Τοῦ αὐτοῦ Σιγίλλωδες γράμμα τῷ ἰδίῳ Μητροπολίτῃ ἐν ᾧ αἱ προσδιορισθεῖσαι ὑποχρεώσεις καὶ ἀρτόσιμοι (sic) βοήθειαι τοῦ πνευματικοῦ κλήρου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου ποιμένης ἐν τοῖς προρρηθεῖσι μέρεσι τοῖς ἀναφερομένοις δικαιωματικῶς πρὸς τοῦτον τὸν Μητροπολίτην.

(Σύγχρονον.
Ζωγράφου).

«Ἡ μετριότης ἡμῶν ἐν φροντίδι οὐσα».

352)

Τοῦ αὐτοῦ Σιγίλλωδες γράμμα τῷ ἰδίῳ Μητροπολίτῃ ἐν τούτῳ, ἵνα μὴ οὐδεὶς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας (οὐ μὴν) ἀπέρχηται εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν διὰ τὴν χειροτονίαν. (Ἐσημειώθη περίληψις).

(Σύγχρονον, *ibid.*)

353)

Τοῦ αὐτοῦ τῷ ἰδίῳ Μητροπολίτῃ περὶ τοῦ δικαιώματος νὰ συγκαλῇ συνόδους ἐκκλησιαστικὰς καὶ τὰ λοιπὰ. (Ἐσημειώθη περίληψις).

(Σύγχρονον.
Ibidem).

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Χρυσόβουλλα τῶν ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας καὶ Μολδαβίας καὶ τὰ ἀναγόμενα αὐτοῖς ἔγγραφα¹.

354)

1429. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας· χαρίζει τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μαρίᾳ τὸ τοῦ Βησονεοίου μοναστήριον ἔνθα ὁ ἡγούμενος Κυπριανός, ἐν τούτῳ, ἵνα αὕτη καὶ τὰ αὐτῆς τέκνα ὠφελῶνται τοῖς ἐσοδήμασιν ἐκ τῶν κτημάτων τούτου τοῦ μοναστηρίου.

(6937, Ζωγράφου.
Φεβρουαρ. 9).

«Ἐπέγνωμεν τῇ καλῇ ἡμῶν γνώσει».

¹ Βλ. Ἐνεργεσίαι τῶν Ῥωμούνων πρὸς τὰς Μονὰς τοῦ ἁγίου Ὁρους Ἀθῶ καὶ πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν. Μετάφρασις ἐκ τῆς Ἐκκλ. Ῥωμ. Ἐφημερίδος «Ὁ Ὁρθόδοξος» ἐν Βουκουρεστίῳ 1881, καὶ Ἐλεγχον ἐν Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ ἔτ. 1881, σ. 165 ἑξ.



- α. 75 355) 1433. Χρυσόβουλλον Ἰωῶ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας¹ ἀφιεροῖ 3000 χιλ. ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6941, *ibidem*. Φεβρουαρ. 9).
- 356) 145.. Χρυσόβουλλον Ἰω. Μπασσαράβου Βοεβόδα καὶ αὐτοκράτορος τῆς Οὐγγροβλαχικῆς γῆς. (Διεφθαρμένον τόσον, ὥστε ἀδύνατον εἶναι νὰ τὸ ἀναγνώσῃ τις). (695. .. Κουτλουμ.)
- «Ἐν τῷ νόμῳ διέταξε Κύριος ὁ Θεὸς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ».
- 357) 1466. Χρυσόβουλλον Ἰω. Στεφάνου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, ἀφιεροῦντος 100 δουκάτα τῆς Οὐγγαρίας τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6974, Ζωγράφου. Ἰουνίου 10).
- α. 76 358) 1470. Τοῦ αὐτοῦ χαρίζει 500 ἄσπρα διὰ τὸ νοσοκομεῖον τῆς μονῆς τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6979, *ibidem*. Σεπεμβ. 13).
- 359) 1487. Χρυσόβουλλον Ἰω. Βλάδου Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας: Χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσσοῦ 6000 ἄσπρα. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6995, Ῥωσσοῦ. Ἰουνίου 12).
- 360) Τοῦ αὐτοῦ, χαρίζει 4000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Φιλοθέου. (Κόπια). (Φιλοθέου, ἔτος οὐχ ὑπάρχει).
- 361) 1492. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς δόσεως 1000 ἄσπρων εἰς τὸ κελλίον τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ αὐτοῦ γεννήτορος, τοῦ χρηματίσαντος πρώτου τοῦ Ἀγίου Ὁρους. (7000, Κουτλουμ. Ἀπριλίου 29).
- «Ἐλέω Θεοῦ Ἰω. Βλάδας Βοεβόδας».

¹ Ἐν τοῖς χρυσοβούλλοις τῶν ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας ἐν ἀρχῇ ὑπάρχουσι τὰ στοιχεῖα ΙΩ (καὶ μάλιστα τῶν Βουλγάρων), ἀπερ ἀδύνατον νὰ σημαίνωσιν ἐγὼ ἢ ἡμεῖς, ὅπερ ὑπάρχει πρὸ τοῦ ΙΩ: Ἐλέω Θεοῦ ἡμεῖς ΙΩ Ἱερεμίας, οὔτε Ἰωάννης, ἐπειδὴ συχνάκις προὑπάρχει καὶ τὸ Ἰωάννης. Κατὰ τὸν Εὐστάθιον (εἰς Διονυσίου Περιήγησιν 92) Ἰωῶ ἐλέγετο κατὰ τὴν τῶν Ἀργείων διάλεκτον ἢ σελήνη, λέγει δὲ καὶ τὸ Χρονικὸν Πασχάλιον, ὅτι «οἱ Ἀργεῖοι μυστικῶς διὰ τὸ ὄνομα τῆς σελήνης τὸ ἀπόκρυφον Ἰωῶ λέγουσιν ἕως ἄρτι». Τούτου τεθέντος ἐξηγεῖται καὶ ἡ εἰς τὰ νομίσματα τῶν Βυζαντινῶν συχνότατα ἀπαντωμένη ἀμφίκυρτος ἢ Κερόεσσα σελήνη, τὴν ὁποίαν τότε πλέον ὄχι κατὰ σύμπτωσιν, ἀλλὰ κατὰ μίμησιν ἔλαβεν ὡς ἔμβλημα αὐτοῦ καὶ τὸ Ὁθωμ. κράτος (Βλ. Σκ. Βυζαντίου, Ἡ Κωνσταντινούπολις, τόμ. 1 σ. 42). Ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὴν ὑπέβαλον κατὰ τὸ Γ' Διεθνὲς Βυζ. Συνέδριον ἐν Ἀθήναις, πέρυσιν, Ἀνακοίνωσιν περὶ τοῦ ΙΩ τούτου, ἀποδείξας, ὅτι οὐδόλως σχετίζεται πρὸς τὸ Ἰωάννης, ὡς ἐρμηνεύουσιν αὐτὸ οἱ Σλαβισταί, ἀποδίδοντες αὐτὸ εἰς τὸν Ἰωαννίτζην, αὐτοκράτορα τῶν Βουλγαροβλάχων, ἀλλὰ προήλθεν ἐκ τῶν Ἀνατολικῶν χρησμών, ἐνθα παρίστησι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰεχωβά, καὶ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν αὐθαιρέτως Ἰωάννης, ὄνομα ἀποδοθὲν εἰς τὸν «κοιμώμενον βασιλέα» τοῦ Βυζαντίου.



- 362) 1493. Χρυσόβουλλον Ἰω. Πέτρου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 5000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Κωνοταμονίτου. (7001, Κωνσταμον.)
- 363) 1496. Χρυσόβουλλον Ἰωάν. Ῥαδούλου Βοεβόδα τῆς Βλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 3000 ἄσπρα τῇ μονῇ Ῥωσικοῦ.
«Ὅσοι Πνεύματι θείῳ ἀγόμενοί εἰσιν».
σ. 77 364) 1534. Χρυσόβουλλον Βηγνύλου, ἐπονομαζομένου Βλάδου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου 10000 ἄσπρα καὶ 800 διὰ τὸ νοσοκομεῖον. (7042, Χιλανδαρίου. Ἀπριλίον 27).
«Ἐγὼ ὁ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ... ἐπιθυμία ἐπιθύμησα πρὸς τὴν Πασεβάσμιον».
- 365) 1575. Χρυσόβουλλον Ἰω. Πέτρου Βοεβόδα, δι' οὗ χαρίζει 100 δουκάτα Οὐγγρικά τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου. (Ῥάφει σημειώσις). (7083, Ζωγράφου. Ἰουνίου 1).
- 366) 1577. Χρυσόβουλλον Ἰω. Πέτρου Βοεβόδα Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 6000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου. (7085, Διονυσίου. Ἀπριλίον 28).
«Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ... Τριάδος ἁγίας ὁμοουσίου».
- 367) 1579. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ Λαύρᾳ 6000 ἄσπρ. (7087, Λαύρα).
«Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ... Ἴδὼν ἐγὼ ὁ δοῦλος».
- 368) 1589. Χρυσόβουλλον Ἰω. Μήχνου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 15000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου. (7097, Χιλανδαρίου. Φεβρ. 8).
«Τὴν Παναγίαν καὶ θειοτάτην ἀκολουθοῦντες γραφήν».
- 369) 1496. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἱερεμίου Μογγήλα Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 100 δουκάτα Οὐγγρικά τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7006, Ζωγράφου).
- 370) 1098. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ Λαύρᾳ 6000 ἄσπρα. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6106, Λαύρα).
- 371) 1599. Χρυσόβουλλον Ἰω. Μιχαὴλ Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ ἀφιερῶσι πολλὰ κτήματα τῇ μονῇ τοῦ Σιμωνοπέτρου. (7107, Σιμωνόπετρο. Αὐγούστου 28).



«Ἐγὼ δ' ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβέστατος....
εὐδόκησεν ἡ κυριαρχία μου».

- σ. 78 372) 1606. Δωρητήριον ἔγγραφον τῆς ἡγεμονίδος Ἀννης (7114, Βατοπαιδίου).
τῆς Γόλιας περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ μονῇ τοῦ
Βατοπαιδίου τοῦ τῆς Ἀναλήψεως ναοῦ ἐν Ἰασίῳ¹.
- 373) 1609. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἱερεμίου Μογίλα Βοεβόδα (7117, *ibidem*.
τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὸ δωρητήριον Μαρκίου 30).
τῆς Κνεγίνας Γόλιας.
«Ἐλέφ Θεοῦ, ἡμεῖς Ἰω. Ἱερεμίας... διὰ τοῦ ἐπι-
σήμου τούτου ἡμῶν ἔγγραφου γνωστοποιούμεν».
- 374) 1607. Κόπια χρυσόβουλλον Ἰω. Ραδούλου Βοεβόδα (7115, *Ξενοφῶντ*.
περὶ τῆς ἀφιερώσεως 9000 ἄσπρων τῇ μονῇ *Αὐγούστ. 3*).
τοῦ Ξενοφῶντος καὶ τῶν χωρίων Ρατοκίου καὶ
Σηλίστης. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 375) 1618. Χρυσόβουλλον Ἰω. Γαβριήλ Μογίλα Βοεβόδα (7127, *Λαύρα*.
τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῇ *Σεπτεμβ. 3*).
15000 ἄσπρα.
«Ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Μωϋσέως τῆς γενέσεως
γράφει».
- 376) 1618. Τοῦ αὐτοῦ περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς Μο- (7127, *Κουτλουμ.*
νῆς τοῦ Κουτλουμουσίου. *Δεκεμβ. 8*).
«Ἐν τῷ νόμῳ διατάττει Κύριος ὁ Θεὸς τοῖς
υἱοῖς Ἰσραὴλ».
- 377) 1625. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς (7133, *ibidem*).
Οὐγγροβλαχίας περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ μονῇ
τοῦ Κουτλουμουσίου τὸ τοῦ Κλοκοτσοβούλου
μοναστήριον.
«Ἐλέφ Θεοῦ... δίδει ἡ Δεσποτεία μου καὶ δια-
τάττει ἡ Κυριαρχία μου».
- 378) 1531. Κόπια χρυσόβουλ. Ἰω. Ματθαίου Βοεβόδα τῆς (7140, *Ξενοφῶντος*.
Οὐγγροβλαχίας. Διὰ τὰ κτήματα τῆς σκήτεως *Ὀκτωμβ. 8*).
τοῦ Ζδραλίου, τὰ ἀνήκοντα τῇ μονῇ τοῦ Ξενο-
φῶντος. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- σ. 79 379) 1636. Κόπια τοῦ αὐτοῦ χρυσοβούλλου διὰ τὰ κτήματα (7144, *ibidem*).
Ῥατοκίου καὶ Σηλίστας, καὶ περὶ τῆς ἀφιερώ-
σεως 10000 ἄσπρων τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος.
(Ἐσημειώθη περίληψις).

¹ Ἐπιθι τὸ σπανιώτατον βιβλιάριον: Τὰ τῆς ἐν Ἰασίῳ Μονῆς τῆς Γόλια ὑπὸ Σ. Ε.
Λομβέρδου 1859 σ. 29 (ἄνευ τόπου ἐκδόσεως).



Σημείωσις. Διὰ τοῦ διαληφθέντος χρυσοβούλλου ἐπικυροῖ τὰ προγενέστερα χρυσόβουλλα, τὰ καθεξῆς :

- 380) 1520. 1) Ἰω. Μπασσαράβου Βοεβόδα 7028
 381) 1526. 2) Ἰω. Βλάδου Βοεβόδα 7034
 382) 1528. 3) Ἰω. Ῥαδούλου Βοεβόδα 7036
 383) 1535. 4) Ἰω. Βλάδου Βοεβόδα 7043
 384) 1532. 5) Ἰω. Ῥαδούλου Βοεβόδα 7040
 385) 1577. 6) Ἰω. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα 7085
 386) 1595. 7) Ἰω. Μήχγνου Βοεβόδα 7103
 387) 1602. 8) Ἰω. Συμεῶν Βοεβόδα 7110
 388) 1612. 9) Ἰω. Ῥαδούλου Μπασσαράβου Β. 7120.
 Ὅλα ταῦτα τὰ χρυσόβουλλα εἰσὶ χαμένα.
- 389) 1637. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ Ματθαίου Βοεβόδα (7146, *ibidem*.
 διὰ τὰ κτήματα τῆς σκήτεως τοῦ Ζδραλίου. Ὀκτωμβ. 4).
- 390) 1639. Γράμμα Βολνιτζίας Βλαχικόν, τοῦ αὐτοῦ ἡγε- (7148, *ibidem*.
 μόνος, δι' οὗ εἶναι συγχωρημένον τοῖς μοναχοῖς (Ὀκτωμβ. 3).
 τοῦ Ζδραλίου νὰ ἀναζητῶσι κατοίκους (sic).
- 391) 1640. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ματθαίου Βασσαράβου Βοε- (7148, Διονυσίου.
 βόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 4000 Φεβρ. 20).
 πίνσων, τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου.
 «Ὅσοι Πνεύματι θείῳ ἀγόμενοι, οὗτοι εἰσὶν υἱοὶ Θεοῦ».
- σ. 80 392) 1641. Τοῦ αὐτοῦ, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰ πρῶτα κτήματα (7149, Κουτλουμ.
 τῆς μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου. Ἰουνίου 8).
 «Τῷ Πανεπόπτῳ καὶ Παναγάρτῳ τῷ ἐν Τριάδι
 δοξαζομένῳ».
- 393) 1642. Γράμμα τοῦ ἰδίου περὶ διαφορῶν ἐλευθεριῶν (7150, Ξενοφῶντος.
 τῆς σκήτεως τοῦ Ζδραλίου. Μαΐου 5).
- 394) 1642. Γράμμα τοῦ αὐτοῦ διὰ τὸν μύλον ταύτης τῆς (7150, Ξενοφῶντ.)
 σκήτεως ἐν Πλοπία
- 395) 1650. Σενέτι τοῦ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ἀμπελῶνος, ἀγορα- (7158, Ξενοφῶντος.
 σθέντος παρὰ τῶν Ξενοφωντινῶν ἀπὸ τὸ χωρίον Ἰουλίου 11).
 Κατσουλέσθη διὰ τὸ ἑαυτῶν μετόχιον. (Ἐση-
 μειώθη μία μόνον περίληψις ὅλων τούτων
 ἐγγράφων. Ἀρχεται ἀπὸ τὸν ἀριθ. 30).
- 396) 1651. Χρυσόβουλλον Ἰω. Βασιλείου Βοεβόδα τῆς Μολ. (7159, Ζωγράφου.
 δαβίας, δι' οὗ ἀφιεροῖ τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου Μαρτίου 26).
 τὴν μονὴν τοῦ Δοβροδεστίου μὲ ὅλα τὰ κτήματα
 αὐτῆς.



«Εἰς ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ. Ἰδοὺ ἐγὼ ὁ δοῦλος».

σ. 81

σ. 82

- 397) 1654. Γράμμα Κωνσταντίνου Σεργάνου Βοεβόδα περὶ τῆς ἀδείας τῇ σκήτῃ τοῦ Ῥωθαίου (αὕτη δὲ καὶ ἡ τοῦ Ζδραλίου νὰ ζητῶσι κατοίκους. Ὑπάρχει σημείωσις). (7162, Ξενοφῶντος. Μαΐου 13).
- 398) 1658. Χρυσόβουλλον Ἰω. Μιχαήλ Βοεβόδα· χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος 10000 ἄσπρα καὶ ἐπικυροῖ ὑπὸ αὐτῆς τὰ χωρία Ῥάτσκιον καὶ Σήλισταν. (Ὑπάρχει σημείωσις). (7166, *ibidem*. Μαΐου 1).
- 399) 1674. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ῥαδουκάνου Βοεβόδα, δι' οὗ ἐπικυροῖ τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τὸ κτῆμα τῆς σκήτεως τοῦ Ῥωθαίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7182, *ibidem*. Ἀπριλίου 11).
- 400) 1696. Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βασσαράβα Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας περὶ χρηματικῆς βοήθειας, 7200 τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου. (Μολδαβιστί). (7204, Διονυσίου).
- 401) 1699. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀντιόχου Κωνσταντίνου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ ἐνώνει τὸ μοναστήριον τοῦ Κυπριανοῦ ἐν Βεσσαραβία πρὸς τὴν ἐν Ἀθῶν μονὴν τοῦ Ζωγράφου. «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ... τῆς ἁγίας Τριάδος». (7207, Ζωγράφου. Ἰανουαρίου 30).
- 402) 1703. Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βοεβόδα τῆς Βλαχίας περὶ διαφόρων ἐλευθεριῶν τῆς τοῦ Ῥωθαίου σκήτεως. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7212, Ξενοφῶντος. Ὀκτωβρίου 30).
- 403) 1703. Τοῦ ἰδίου γράμμα ἐπικυροῦν τὰ χωρία Ζδράλιον καὶ Κατσουλέστι ὑπὲρ τῆς τοῦ Ῥωθαίου σκήτεως. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 404) 1713. Χρυσόβουλλον Ἰω. Νικολάου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ ἐπικυροῖ ὑπὲρ τοῦ μοναστ. Ξηροποτάμου τὴν μονὴν τοῦ Δάγκου ἐν Ἰασίῳ. (Μολδαβιστί). (7221, Ξενοφῶντος. Ἰανουαρίου 28).
- 405) 1713. Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βασσαράβα, Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας (Μολδαβιστί). Χαρίζει 120 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου. (7221 Διονυσίου. Φεβρουαρίου 6).
- 406) 1714. Χρυσόβουλλον Στεφάνου Καντακουζηνοῦ Βοεβόδα τοῖς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 8000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου. (Μολδαβιστί). (7223, *ibidem*. Δεκεμβρίου).



- 407) 1716. Χρυσόβουλλον Ἰω. Νικολάου Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας: χαρίζει 120 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου. (Μολδαβιστί). (7224, *ibidem*. Μαΐου).
- 408) 1717. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας: χαρίζει 8000 ἄσπρα τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ. (Μολδαβιστί). (7225, *ibidem*).
- 409) 1717. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἰωάννου Βοεβόδα Κυρίου τῆς Μολδαβίας: χαρίζει 8000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου. (7225, *ibidem*. Μαρτίου 24).

Χρυσόβουλλα τῶν Βοεβοδῶν τῆς Μολδοβλαχίας.

- 410) 1737. Γρηγορίου Γκίκα (1737, Ῥωσικοῦ).
- 411) 1744. Ἰω. Ἰωάννου Νικολάου (1744, Ἰουλίου).
- 412) 1747. Τοῦ αὐτοῦ (1747, *ibidem*).
- 413) 1750. Ἰω. Κωσταν. Τσεχάνου Ῥακοδίτσα . . . (1750, *ibid.* Αὐγ. 3).
- 414) 1758. Τοῦ αὐτοῦ (1753, Ἀπριλίου).
- 415) 1754. Ἰω. Γρηγορίου Γκίκα (1754).
- Εἰς Μολδαβίαν διὰλεκτον.
- περὶ χρηματικῆς βοηθείας τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ.
- 416) 1756. Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βοεβόδα, δι' οὗ χαρίζει τῇ Λαύρα 7000 ἄσπρα. (Μολδαβιστί). (1756, Λαύρα. Νοεμβ. 8).
- 417) 1758. Χρυσόβουλλον Ἰω. Θεοδώρου Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ 150 γρόσια Μολδαβικά. (1758, Ῥωσικοῦ. Ὀκτωμ.).
- 418) 1759. Δωρητήριον ἀρχόντων Κωνσταντίνου καὶ Ῥαδουκάνου Σλοτιανῶν διὰ τὰ κτήματα αὐτῶν, δωρηθέντα τῇ μονῇ τοῦ Ξηροποτάμου. (Ἑλληνιστί). (Ὑπάρχει σημείωσις). (1759, Ξηροποτάμ. Ὀκτωμβ. 20).
- 419) 1759. Δωρητήριον συνταγματάρχου Κωνσταντίνου Φαλκογιάννου διὰ τὸ κτήμα αὐτοῦ, δωρηθὲν τῇ μονῇ τοῦ Ξηροποτάμου. (Ἑλληνιστί. Ὑπάρχει σημείωσις). (1759, Ξηροποτάμ. Δεκεμβ. 7).
- 420) 1760. Ὅμοιον ἔγγραφον Ἰωάννου τοῦ Ποστελνίκου. (1760, Ξηροποτάμ. Μαρτίου 9).
- 421) 1760. Χρυσόβουλλον Ἰω. Σκαρλίτου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα (sic) τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 5000 γρόσια τῇ μονῇ τοῦ Ξηροποτάμου. (Ἑλληνιστί. Ἐσημειώθη περίληψις). (1760, *ibidem*. Φεβρουαρι.)



- 422) 1760. Δωρητήριον Πάνου Φιλιππεσκούλου διὰ 10 ὀκάδες κηροῦ λευκοῦ τῇ μονῇ τοῦ Ξηροποτάμου. (1760, *ibid.* Μαΐου 30).
(Ἑλληνιστί. Ἐσημειώθη περίληψις).
- 423) 1760. Χρυσόβουλλον Ἰω. Θεοδώρου Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, περὶ τῆς προσηλώσεως τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ τῆς ἡγεμονικῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Νικολάου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ οἰκιῶν. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1760, Ῥωσικοῦ).
- 424) 1762. Χρυσόβουλλον Γρηγορίου Ἰωάννου Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ 150 γρόσια. (1762, *ibidem.* Ἰανουαρίου).
- 425) 1762. Τοῦ αὐτοῦ, ἐπικυροῖ ὑπὲρ τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ τὴν διαληφθεῖσαν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Νικολάου. (1762, *ibidem.* Ἰανουαρίου).
- 426) 1763. Γράμμα Κωνσταντίνου Μιχαὴλ Ῥακοβίτσα διὰ τὸ κτῆμα τῆς τοῦ Ῥωθαῖου σκήτεως, Ἀλώπου. (1763, Ξενοφῶντ.).
- 427) 1764. Χρυσόβουλλον Ἰω. Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Γκίκα Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 150 γρόσια τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ. (1764, Ῥωσικοῦ. Σεπτεμβ.).
- 428) 1764. Ἰω. Στεφάνου Μιχαὴλ Ῥακοβίτσα Κυρίου τῆς Βλαχίας. (Μολδαβιστί). (1764, *ibidem.* Μαΐου 20).
- 429) 1765. Ἰω. Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Γκίκα Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας περὶ τῆς ἄνω εἰρημένης ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει. (1765, *ibidem.* Ἀπριλίου).
- 430) 1766. Χρυσόβουλλον Ἰω. Σκαρλάτου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας. Δωρεῖται τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος, ἀνὰ 2 ἄσπρα ἐξ ἐκάστου μέτρου οἴνου, τοῦ ἐξεργασμένου (γρ. ἐξαγομένου) ἐν τῷ νομῷ τοῦ Βουζέου. (1766, Ξενοφῶντος. Νοεμβρ. 16).
- 431) 1769. Ἰω. Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα περὶ ὁμοίου ἀντικειμένου. (1769, *ibidem.* Φεβρουαρ. 23).
- 432) 1776. Ἰω. Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου Βοεβόδα, ἀντικειμένου ὁμοίου. (1776, *ibidem.* Ἰουλίου 8).
- 433) 1777. Χρυσόβουλλον Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα Μολδαβίας, δι' οὗ ἐπικυροῖ ὑπὲρ τῆς μονῆς τοῦ Γρηγορίου μετόχιον, τὸ ἐπονομαζόμενον Βυζάντιον, μετὰ τοῦ κτήματος αὐτοῦ.
«Δηλοποιούμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν».



Τοῦτό ἐστι μετάφρασις ἐκ τοῦ Μολδαβ. Ὑπάρχει κείμενον.

- 434) 1776. Σιγίλλιον Γρηγορίου Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας, περὶ τῆς παραδοχῆς¹ τῇ μονῇ τοῦ Γρηγορίου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος μετὰ τοῦ ἀμπελῶνος, τῆς εὕρισκομένης ἐν τῷ κτήματι τῆς Μητροπόλεως. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1776, *ibidem*)
- σ. 85 435) 1778) Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντου Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας διὰ τὰ κτήματα τῆς τοῦ Ῥωθαίου σκήτεως. (1778, *Ξενοφῶντος*. Ἰουνίου 1).
- 436) 1778. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντου Βοεβόδα, διὰ τὸ μετόχιον τῆς μονῆς τοῦ Γρηγορίου Βυζάντιον. (1778, *Γρηγορίου*. Ἰανουαρίου 30).
- 437) 1778. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς δωρεᾶς 500 γροσίων τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ. (1778, *ibid.*)
- 438) 1778. Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Δημητρίου Μουρούζη χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ 15 γρόσ. καὶ οἶνον. (1778, Ῥωσικόν. Ἰουλίου).
- 439) 1780. (1780)².
- 440) 1786. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 200 μέτρα οἶνου κτλ. τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ. (1786, *ibidem*).
- 441) 1792. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Κωνσταντίνου Βοεβόδα, δι' οὗ δωρεῖται ἄλλας τῇ μονῇ τοῦ Ἑενοφῶντος. (1792, *Ξενοφῶντος*).
- 442) 1793. Χρυσόβουλλον Μιχαὴλ Σούτσου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 200 μέτρα οἶνου κτλ. τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ. (1793, Ῥωσικοῦ).
- 443) 1795. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Καλλιμάχη Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας ἐπικυροῖ ὑπὲρ τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει. (1795, *ibidem*).
- 444) 1795. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ δωρεᾶς τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ 250 γροσίων. (1795, *ibidem*).

¹ Γράφε: παραχωρήσεως.

² Ἐνταῦθα ἀναφέρεται ἡ χρονολογία χωρὶς νὰ ὀνομάζεται τὸ χρυσόβουλλον εἶναι δὲ τοῦ Γεοργιάδου τῆς Μολδαβίας Κωνσταντίνου Δημητρίου Μουρούζη Βοεβόδα περὶ τῶν ἀτελειῶν τῆς μονῆς Δόμνα. (Βλ. Φιλαλήθους, Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐν Ἀθῶν ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος σ. 137).



σ. 86

445) 1796. Τοῦ αὐτοῦ, δωρεῖται τὸ ἅλας τῇ μονῇ τοῦ (1796, Ξενοφῶντος).
Ξενοφῶντος.

446) 1800. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου Βοε- (1800, *ibidem*).
βόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει ἅλας τῇ
αὐτῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος.

447) 1800. Χρυσόβουλλον Κωνσταντίνου Ἀλεξάνδρου Μου- (1800, Ξενοφῶντος.
ρούζη Βοεβόδα, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰ προγενέστερα Ἰανουαρ. 11).
χρυσόβουλλα τῆς μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος, διὰ τὴν
συλλογὴν τῶν ἄσπρων, διὰ τὸν οἶνον.

448) 1803. Τοῦ αὐτοῦ, δι' οὗ χαρίζει τὸ ἅλας τῇ μονῇ τοῦ (1803, *ibidem*).
Ξενοφῶντος.

449) 1803. Ἰω. Σκαρλάτου Ἀλεξάνδρου Καλλιμάχη περὶ (1803, *ibidem*).
τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου.

450) 1806. Ἰω. Κωνσταντίνου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου. (1806, Ῥωσικόν).
(Μολδαβιστί). Περὶ ὁμοίον ἀντικειμένου.

451) 1813. Ἰω. Ἰωάννου Καρατσᾶ Γεωργίου Βοεβόδα: ἐπι- (1813, Ξενοφῶντ.
κυροῖ τὴν συλλογὴν χρημάτων διὰ τὸν οἶνον Μαΐου 14).
200 γροσίων τῆς μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ
Καραθάν-Σαραγίου ἐν Βουκουρεστίῳ.

452) 1819. Χρυσόβουλλον Σκαρλάτου Ἀλεξάνδρου Νικο- (1819, Ξενοφῶντ.
λάου Σούτσου Βοεβόδα, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰς πρῶ- Μαΐου 21).
τας ἐλευθερίας τῆς σκῆτεως τοῦ Ῥωβαῖου.

453) Ἰω. Μιχὰλ Γρηγορίου Βοεβόδα χαρίζει τὸ ἅλας
τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος.

454 - 455 Σημείωσις. Ὑπάρχουσιν ἔτι 22 ἐγγραφα εἰς τὴν
Μολδαβικὴν γλῶσσαν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶν-
τος. (Ὑπάρχει σημεῖωσις). Τὸ ὅλον... 117 ἐγ-
γραφα.

σ. 87

456) 1682. Χρυσόβουλον Ἰωάννου Σεργάνου Καντακουζην- (1682, Λαύρα.
νοῦ Βασσαράβου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, Ὀκτωμβ. 15).
δι' οὗ ἀφιεροῖ τὸ οἰκοδομηθὲν ὑπ' αὐτοῦ μονα-
στήριον τοῦ Κοιροτσανίου πρὸς τὰ 20 τοῦ Ἀθω
μοναστήρια, ἐν τούτῳ, ἵνα αὐτὰ ὠφελῶνται τοῖς
εἰσοδήμασιν τῶν κτημάτων αὐτοῦ.
«Ὅτι μὲν πάντα τὰ ὄντα ἐκ τῆς θείας προ-
νοίας».



ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

*Γράμματα Ρώσων Βασιλέων καὶ ἄλλα ἔγγραφα.**Ἐν τῇ Λαύρα.*

- 457) 1658. Γράμμα βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου περὶ (7166).
τῆς ἐλεύσεως τῶν Λαυριωτῶν εἰς τὴν Μόσχαν
διὰ ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει.
- 458) 1694. Γράμμα Ἰωάννου καὶ Πέτρου τῶν Ἀλεξιδῶν (7203, Δεκεμβ. 1).
περὶ τῆς ἰδίας ὑποθέσεως.

Ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.

- 459) 1669. Γράμμα Βασιλέως Ἀλεξίου Μιχαηλίδου, δι' οὗ (7177).
ἀφιεροῖ τούτῳ τῷ Μοναστηρίῳ εἰς ἐξουσίαν τὸ
μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Μόσχᾳ.
- σ. 88 460) 1776. Κόπια δωρηθεῖσα κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς ἁγιο- (1766, Ἰουλίου 17).
τάτης Πανρωσικῆς Συνόδου ἐκ τοῦ ὀνομαστι-
κοῦ τῆς αὐτῆς αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος
Διατάγματος τῷ Ἑλληνικῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου
μοναστηρίῳ τῷ ἐν Μόσχᾳ.

Ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου.

- 461) 1588. Γράμμα Θεοδώρου τοῦ Ἰωαννίδου, δι' οὗ παρα- (7097, Σεπτεμβ.).
χωρεῖται τοῖς Βατοπαιδinois νὰ συλλέγωσιν ἐλεη-
μοσύνην ἐν τῇ Μόσχᾳ.
- 462) 1626. Γράμμα Μιχαὴλ τοῦ Θεοδωρίδου· παραχωρεῖ (7134, Ἰανουαρ. 11).
τοῖς αὐτοῖς ἔρχεσθαι διὰ ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ
τετάρτῳ ἔτει.
- 463) 1655. Γράμμα Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου· ἀφιεροῖ πλου- (7163).
σίαν ἐλεημοσύνην διὰ τὰ προσκομισθέντα καὶ
ἀφεθέντα ἐν τῇ Μόσχᾳ ἱερά: ὡς τὸν Ζωοποιὸν
Σταυρόν, κεκοσμημένον ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Κων-
σταντίνου τοῦ Μεγάλου, καὶ τὴν κάραν τοῦ
ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
- 464) 1688. Γράμμα Βασιλέων Ἰωάννου, Πέτρου τοῦ Μεγά- (7196, Μαρτίου 16).
λου καὶ Σοφίας ἀδελφῆς αὐτῶν, δι' οὗ παρα-
χωρεῖται τοῖς Βατοπαιδinois τοῖς μὴ λαβοῦσιν
ὀπίσω τὰ ἄνωθι εἰρημένα ἱερά, ἔρχεσθαι ἐλευ-



θήρως διὰ ἑλεημοσύνην ἐν τῷ ἑκάστῳ τετάρτῳ
ἔτει...

Ἐν τῇ τοῦ Φιλοθέου.

- 465) 1641. Γράμμα Μιχαὴλ τοῦ Θεοδωρίδου. Παραχωρεῖ (7150, Νοεμβ. 25).
τοῖς Φιλοθεῖταις νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν Μόσχαν
διὰ ἑλεημοσύνην ἐν ἐβδόμῳ ἢ ὀγδόῳ ἔτει.

Ἐν τῇ τοῦ Ἑσφιγμένου.

- 466) 1656. Γράμμα Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου παραχωρεῖ- (7164).
ται τοῖς Ἑσφιγμένιταις νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν Μό-
σχαν διὰ ἑλεημοσύνην ἐν τῷ 5^ῳ ἔτει.

Ἐν τῇ τοῦ Ῥωσικοῦ.

- 467) 1591. Γράμμα Θεοδώρου τοῦ Ἰωαννίδου, περὶ τῆς (7100, Σεπτεμβ. 3).
ἐλεύσεως εἰς τὴν Μόσχαν τῶν Ῥώσων διὰ
ἐλεημοσύνην, δυνάμει τοῦ Γράμματος Ἰωάννου
τοῦ Βασιλειάδου.
- 468) 1626. Γράμμα Μιχαὴλ τοῦ Θεοδωρίδου περὶ τῆς αὐ- (7134, Ἰουλίου 22).
τῆς ὑποθέσεως...
- 469) 1660. Γράμμα Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου περὶ ἐλεύσεως (7168, Φεβρ. 29).
εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἑλεημοσύνην ἐν τῷ τετάρτῳ
ἢ πέμπτῳ ἔτει.
- σ. 90 470) 1690. Γράμμα Βασιλέων Ἰωάννου καὶ Πέτρου, δι' οὗ (7198, Μαΐου 31).
ἐπικυροῦσι τοῦ πατρὸς αὐτῶν τὸ γράμμα.
- 471) 1591. Γράμμα τοῦ τῆς Ῥωσσίας Πατριάρχου Ἰώβ, (7099, Μαΐου 6).
δι' οὗ αὐτὸς προσκαλεῖ πάντας τοὺς Ὁρθόδο-
ξους Ῥώσσους νὰ δώσωσιν ἑλεημοσύνην τῷ ἐν
Ἀθῶ Ῥωσικῷ Μοναστηρίῳ.

Ἐν τῇ τοῦ Χιλανδαρίου.

- 472) 1564. Γράμμα τοῦ Βασιλέως Ἰωάννου Βασιλειάδου, (7072, Μαρτίου).
δι' οὗ ἀφιεροῖ τῇ μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου ἔπαυ-
λιν μετὰ τῶν Παλατίων ἐν τῇ νέῃ πόλει Κιταῖω
(Κίνας), πλησίον τῆς τοῦ Οὐστουζίου ἐπαύλεως
(ὄνομα τῶν Παλατ. τοῦ Κρεμλίνου).
- 473) 1652 Γράμμα Ἀλεξίου Μιχαηλίδου περὶ τῆς ἰδίας (7161, Σεπτεμβ.
καὶ 1684. ἐπαύλεως. Ὁπισθεν τοῦ αὐτοῦ Γράμματος ὑπο- 7192).



γράφεται ὅτι ἡ ἔπαυλις μετὰ τῶν Παλατίων ἀντηλλάγη μὲ δόσιν 100 ῥουβλίων.

- 474) 1658. Γράμμα Ἀλεξίου Μιχαηλίδου περὶ τῆς ἐλεύσεως (7166, Ἰουνίου 3).
εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην, κατὰ τὸ ἑβδο-
μον ἔτος.
1684. Ὅπιθεν: «Ἰωάννης καὶ Πέτρος Ἀλεξίδαι ἐπε- (7192).
κύρωσαν τοῦτο τὸ Γράμμα».

σ. 91

Ἐν τῇ τοῦ Ἀγίου Διονυσίου.

- 475) Γράμμα Μιχαὴλ Θεοδωρίδου, περὶ ἐλεύσεως εἰς (Ἀπεριόρη τὸ ἔτος).
τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει.
476) 1763. Ἐγγραφὸς ἀπόδειξις ἐκ τῆς ἀγιοτάτης Ῥωσσι- (1763, Φεβρ. 18).
κῆς Συνόδου περὶ ἐλεύσεως πρὸς παραλαβὴν
τῶν 35 ῥουβλίων τῆς κατ' ἔτος ἐλεημοσύνης ἐν
τῷ ἕκτῳ ἔτει.

Ἐν τῇ τοῦ Ἀγίου Παύλου.

- 477) 1754. Γράμμα τῆς αὐτοκρατορίδας Ἐλισάβετ τῆς Πετρί- (7262, Μαΐου 13).
δος, περὶ ἐλεύσεως εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημο-
σύνην ἐν τῷ πέμπτῳ ἔτει.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟΝ

Ἐκτὸς ὅλων τῶν διαληφθέντων ἐγγράφων ἐσυλλέχθησαν καὶ τὰ ἑξῆς:

- 478) Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἐπὶ μικρᾷ μαρμαρινῆς πέ- (1, ἐν τῇ σκῆτῃ
τρας, βεβαιούσης τὴν ὑπαρξίν πόλεως Ἀκράθως τῆς Ἀγίας Ἀννης).
ἐν τῷ Ἀθωνι.
479-492) Αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων μνη- (4, ἐν τῷ Ἐσφιγμ.
μείων (σαρκοφάγων) τῶν κατοίκων τοῦ Ἀθῶ ἐν Βατοπ. Λαύρα).
τῷ Ἐσφιγμένῳ, Βατοπαιδίῳ καὶ Λαύρᾳ.
493) Ἡ ἐπιγραφή ἐπὶ τοῦ κρανίου Σελευκίου, ἀρχη- (1, ἐν ταύτῃ
γοῦ τῆς σκήτεως Μπογοδορίτης (Ξυλουργοῦ) τῇ σκῆτῃ).
τῆς τοῦ Ῥωσσικοῦ.
σ. 92 494) Σκήτεως ἐπιγραφή, διαφωτίζουσα τὴν ἱστορίαν
ταύτης τῆς σκήτεως.
495-674) Ἐπὶ διαφόρων οἰκοδομῶν τῶν Μονῶν ἐπιγρα- (Ἐν ὅλῳ 180 ἐν
φαὶ 180 ἐν ταῖς διαφόροις γλώσσαις. τοῖς Μοναστηρίοις).

675-677)	Αἱ ἐπὶ τῶν Σταυρῶν ἐπιγραφαί	3 ἐν Βατοπαιδίῳ καὶ ἐν τῷ τοῦ ἁγ. Παύλου.
678-722)	Τῶν ἱστορικῶν ἐπιγραφῶν ἐν τοῖς Βιβλίοις 45 ἀντεγράφησαν.	Ἐν διαφόροις Μοναστηρίοις 45).
	Ἐπιγραφαὶ ἐν ὄλῳ	234. ¹
	Ὁ χαρακτήρ τοῦ Σλαβικοῦ Τύπου ἐτυπώθη διαταγῇ (1493) Γιούργου Τσεροβίκου ²	1
	Τῇ διατάξει (1513) Ἰω. Βασσαράβα Βοεβόδα	2
	Ἐτυπώθη 1519 ἐν Βενετίᾳ	1
	Ἐτυπώθη 1520 ἐν Βενετίᾳ	2
	Ἐτυπώθη 1527 ἐν διαφόροις μέρεσι τῆς Ἰταλίας	1
	Συνεγράφη 1539 ἐν τῇ Μητροπόλει τῆς Γραδισανίτης καὶ ἐτυπώθη ἄγνωστον ποῦ.	
	Ἐτυπώθη 1552 ἐν Δουβροβνικίῳ	2
	Ἐτυπώθη 1554 ἐν Βενετίᾳ	1
	Ἐτυπώθη 1566 ἐπὶ τοῦ Πεκίου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, ἄγνωστον ποῦ.	
σ. 93	Ἐτυπώθη 1603 ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ὀστρώζκου.	1
	Ἄνευ σημειώσεων τῶν ἐτῶν ὡς ἐκ τῆς διαφθορᾶς	3
	Ἐτυπώθη 1538 ἐν Βενετίᾳ	1
	καὶ τὸ ὅλον	17

Τῶν πιστῶν ἀπεικονίσεων (fac-similes) ἐκ τῶν εἰκόνων, πορτρέτων, Σταυρῶν, τῶν ἁγίων Δισκοποτήρων, χειρογράφων, ἐγγράφων καὶ χαρτῶν ἐν φυλλαδίοις 102. Ἐν τισι φυλλαδίοις κεκολλημένα εἰσὶν ἀνὰ 3 καὶ 4 καὶ 5 ἀντίτυπα. Ἀντίτυπα τῶν Ἑλληνικῶν χρυσοβούλλων ἄρχονται ἐκ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Τσιμισχῆ. Τὰ δὲ Σερβικὰ — Ἐκ τοῦ Στεφάνου Νεμάνη — Ὑπάρχουσιν

σ. 94 ἔτι ἀντίτυπα ἐκ γραμμάτων τῶν τῆς Βουλγαρίας βασιλέων καὶ διαφόρων Πατριαρχῶν. Αἱ ὑπογραφαί, τῶν τῆς ῥωσσίας Πατριαρχῶν: Ἰώδου καὶ Φιλαρέτου. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

¹ Αἰσπουδαιόταται αὗται ἐπιγραφαὶ διεσκορπίσθησαν ἐν τῇ 10τόμῳ Ἀθων. Ἱστορίᾳ τοῦ Οὐσπένσκη. Πρῶτος δὲ οὗτος ἐπέστησε τὴν προσοχὴν εἰς τὸ λίαν χρήσιμον τοῦτο διὰ τὴν ἱστορίαν ὑλικόν. Ἐκ τοῦ Οὐσπένσκη ὠδηγήθησαν εἰς τὴν ὀρθὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ἀθων. ἐπιγραφῶν ἔπειτα οἱ Γαλάται (Recueil des inscriptions κτλ.) καὶ ἄλλοι εὐμαρῶς ἠντλησαν.

² Τί σημαίνει ἐνταῦθα «ὁ χαρακτήρ τοῦ Σλαβικοῦ τύπου»; Οὐδὲν ἄλλο, νομίζω, εἰμὴ τὰ ἀρχέτυπα τῶν ἐκδοθέντων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων ἐν Ρουμανίᾳ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν Λατινικῶν. (Βλ. περὶ τούτου Ν. Jorga, Istoria Bisericii Romanesti κτλ. τόμ. I (Vălenii-de-Munte 1908) IX σ. 135 ἔ. βλ. ἐν τῷ Πίνακι ἐν λ. Evanghelia. Θ. Ἀθανασίου, Περὶ τῶν Ἑλλ. σχολῶν ἐν Ῥουμανίᾳ σ. 32-33). Ἐπειδὴ δὲ ὁ Οὐσπένσκης δὲν ἀναφέρει ποῦ εὐρίσκονται τὰ βιβλία ταῦτα, φαίνεται ὅτι ἀπεκόμισεν αὐτὰ οἱκοι. Ἐκδοσιν τοῦ 1493 οὐδεὶς μνημονεύει.



(*Ἐκ τῆς ἐφημερίδος τοῦ Ὑπουργείου τῆς τοῦ Λαοῦ ἐκπαιδεύσεως τοῦ 1847*
(ἀριθ. 7 καὶ 8).

**Ἴδου τὰ τοῦ Βατοπαιδίου Χρυσόβουλλα καὶ τὰ λοιπὰ
ἐπίσημα ἔγγραφα αὐτοῦ.**

- | | | |
|-------|---|-------|
| σ. 95 | 1) 1302. Χρυσόβουλλον Ἑλληνοσ Αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου 6810
περὶ τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου. | 6810. |
| | 2) 1322. Χρυσόβουλλον Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, περὶ τῆς
ἀνεξαρτησίας τῆς τοῦ Προδρομοῦ μονῆς ἐν τῇ πόλει
τῆς Βερροίας, οἰκοδομηθείσης μὲν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ
Θεοδώρου τοῦ Σαραντηνοῦ, καὶ ἀσφαλισθείσης διὰ κτη-
μάτων, ἅτινα ὁ Ἀνδρόνικος ἔχαρίσατο τούτῳ τῷ Σεβα-
στῷ διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ. | 6830. |
| | 3) 1329. Χρυσόβουλλον Ἀνδρονίκου περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς
Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου. | 6837. |
| | 4) 1344. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου διὰ τὸ τοῦ
Βατοπαιδίου μετόχιον τοῦ Προσφορίου. | 6852. |
| | 5) 1357. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ περὶ διαφόρων κτημάτων ταύ-
της τῆς μονῆς. | 6865. |
| | 6) 1357. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ, παραχωροῦντος τῷ Βατοπαι-
δίῳ τὸ δικαίωμα ἔχειν θαλασσόπλουν πλοῖον, χωροῦν
ἐν ἑαυτῷ ἕως 700 μόδια. | 6865. |
| σ. 96 | 7) 1407. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου τοῦ ἐν μονα-
χοῖς Ἰωάσαφ ¹ δοθὲν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου ἐπὶ τοῦ
δικαιώματος τοῦ λαμβάνειν τὸ δέκατον ἐκ τῶν βασιλι-
κῶν κτημάτων ἐν Κασσάνδρᾳ. | 6915. |
| | 8) 1414. Χρυσόβουλλον Μανουῆλ τοῦ Παλαιολόγου, διὰ τὸ κτῆμα
τούτου τοῦ Μοναστηρίου. Χαουκλῆ ἐν τῇ νήσῳ τῆς
Λήμνου. | 6922. |
| | 9) 1456. Χρυσόβουλλον Ἀλφόνσου, Βασιλέως τῆς Ἀραγωνίας,
Σικελίας κ.τ.λ. δοθὲν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου καὶ
παντὶ τῷ Ἀγίῳ Ὄρει διὰ τοὺς πειρατάς. (Λατινιστί). | 1456. |
| | 10) 1368. Σιγίλλωδες γράμμα τοῦ μεγάλου χαρτουλαρίου διὰ τὴν
γῆν τοῦ μεγάλου Δομεστίκου Ἀλεξίου τοῦ Λασκάρεως
Μετοχίτου, πέριξ τῆς Θεσσαλονίκης. | 6876. |
| | 11) 1369. Ἀφιερωτήριον γράμμα τοῦ αὐτοῦ Λασκάρεως, ἀφιερώ-
σαντος τὴν διαληφθεῖσαν γῆν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ
Βατοπαιδίου. | 6877. |

¹ Βλ. ἄνωτ. ἀριθ. 105 σημ.



σ. 97

- 12) 1490. Γράμμα τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου δοθέν τῷ Μητροπολίτῃ τῆς Βερροίας Μεθοδίῳ μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ. 6998.
- 13) 1622. Σιγίλλιον τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχου Κυρίλλου, περὶ τοῦ τῆς Βατοπαιδίου μετοχίου τοῦ Προσφορίου. 7130.
- 14) 1346. Χρυσόβουλλον Στεφάνου τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας, περὶ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου. 6854.
- 15) 1452. Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότης Γιούργου, περὶ τῆς ἐτησίου συνεισφορᾶς 60 λιτρῶν ἀργυρίου τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου. 6960.
- 16) 1606. Δωρητήριον ἐγγραφον τῆς ἡγεμονίδος Ἀννης Γόλιας περὶ τῆς προσηλώσεως πρὸς τὴν μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου τοῦ τῆς Ἀναλήψεως Ναοῦ, τοῦ ἐν τῷ Ἰασίῳ. 7114.
- 17) 1606. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἱερεμίου Μογίλα, Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, τὸ ἐπικυροῦν τὸ δωρητήριον τῆς ἡγεμονίδος Ἀννης τῆς Γόλιας. 7114.
- 18) 1589. Γράμμα βασιλέως τῆς Ῥωσσίας Θεοδώρου τοῦ Ἰωαννίδου, παραχωροῦντος τὴν ἀδειαν τοῖς Βατοπαιδινοῖς συλλέγειν ἐλεημοσύνην ἐν Μόσχᾳ. 7097.
- 19) 1626. Γράμμα βασιλέως τῆς Ῥωσσίας Μιχαὴλ τοῦ Θεοδωρίδου, παραχωροῦντος τὴν ἀδειαν ἔρχεσθαι διὰ ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει. 7134.
- 20) 1655. Γράμμα βασιλέως τῆς Ῥωσσίας Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου, δι' οὗ χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου πλουσίαν ἐλεημοσύνην, διὰ τὰ κομισθέντα καὶ ἀφεθέντα ἐν τῇ Μόσχᾳ ἱερὰ ἦτοι: τὸν ζωοποιὸν Σταυρόν, τὸν κεκοσμημένον ὑπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, καὶ τὴν κάραν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. 7163.
- 21) 1658. Γράμμα βασιλέων Ἰωάννου καὶ Πέτρου καὶ τῆς ἡγεμονίδος Σοφίας, τῶν Ἀλεξιδῶν, παραχωρούντων τοῖς Βατοπαιδινοῖς τοῖς μὴ λαβοῦσιν ὀπίσω τὰ διαληφθέντα ἱερὰ κειμήλια, νὰ ἔρχωνται ἐλευθέρως εἰς τὴν Ῥωσσίαν διὰ τὴν ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει. 7166.

Αὐτὰ εἶδεν ἐν τῷ Βατοπαιδίῳ ὁ ἀρχιμανδρίτης κύριος Πορφύριος Οὐσπένσκη, ταῦτα καὶ ἐσημείωσεν ἐν τῷ καταλόγῳ αὐτοῦ κατὰ τὸ 1845 ἐπὶ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὄρει τοῦ Ἀθωνος.



ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ

Τοσαῦτα κατώρθωσε νὰ ἴδῃ καὶ περιγράψῃ, πλεῖστα δὲ καὶ ἀντιγράψῃ, ὁ Οὐσπένσκης ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ ᾿Αθω. Βεβαίως καὶ ταῦτα μέρος μόνον ἐλάχιστον ἀποτελοῦσι τοῦ ἀνεξερευνήτου, δυστυχῶς, εἰσέτι πλούτου, τοῦ περιεχομένου ἐν σακκούλαις, εἰς τὰς πλείστας τοῦλάχιστον τῶν μονῶν. Ἡδύνατο νὰ ἴδῃ πλείω, χάρις εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην, δι' ἧς περιέβαλον αὐτόν, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος, πάντες οἱ μοναχοί. Διατὶ δὲν τὸ ἐπραξεν, ἀγνοοῦμεν. Ἴσως ἐπεφυλάχθῃ δι' ἄλλην ἐπίσκεψιν. Τοῦτο δὲ ἀσφαλῶς, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς Σλαβικὰς μονὰς λ.χ. Τοῦ Χιλιανδαρίου, ἧς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ὀγκώδη ἀποτελοῦσι τόμον ἐκδοθέντα. (Παράτ. ΙΖ' τόμου Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετροπόλεως 1898), V (Actes de Chilandar). Μόνον Ἑλληνικὰ ἔγγραφα ὑπάρχουσιν 171 καὶ χρυσόβουλλα μόνον τοῦ Ἀνδρονίκου γέροντος εἶναι 28 καὶ τοῦ νεωτέρου 17, ὧν οὐδὲ ἐν ὑπάρχει ἐν τῷ Καταλόγῳ. Ἐπίσης ὁ τῷ 1873 ἐκδοθεὶς τόμος τῶν ἔγγράφων τοῦ Ρωσικοῦ ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 618, καὶ ὅμως καὶ ταύτης τῆς μονῆς τρία καὶ μόνα Ἑλλ. χρυσόβουλλα συναντῶμεν ἐν τῷ Καταλόγῳ. Τὸ αὐτὸ παρατηροῦμεν καὶ διὰ τὰ 67 Ἑλληνικὰ ἔγγραφα τῆς τοῦ Ζωγράφου (βλ. παράτ. ΙΓ' τόμου Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετροπόλεως, Actes de Zographou): Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Ἑλληνικὰς μονὰς μέρος μόνον τῶν ἔγγράφων περιειργάσθη ἐπὶ παραδείγμ. ἐν Λαύρᾳ χρυσόβουλλα τοῦ Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ ἀναφέρει μόνον 3 ἐκ τῶν νῦν σωζομένων 12. Παρ' ὅλα ταῦτα ὁ Κατάλογος οὗτος ὑπάρχει ὁ πλουσιώτερος καί, τολμῶ εἰπεῖν, ὁ μοναδικός, περιλαμβάνων ὑπὲρ τὴν ἡμίσειαν χιλιάδα ἔγγράφων, ὅσα οὐδὲ εἰς ὅψιν κἂν ἦλθον ἄλλου τινὸς ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ ᾿Αθω ἐπισκεπτῶν. Καὶ εἶναι ἄξιος εὐγνωμοσύνης ὁ αἰίδιμος Οὐσπένσκης, διότι παρέσχε τοῖς φιλολόγοις τὴν πρώτην ἀφορμὴν καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς πρὸς συγγραφὴν τῆς Ἀθωνικῆς ἱστορίας.

Ἐγραφον ἐν μονῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ τοῦ Ἀθωνος ἔτους σωτηρίου αἵφα, Ἀυγούστου ιζ'.

Γ. ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ

Χάριν μοι δός, ἄναξ, τῷ πεπονηκότι,
τόν δ' ὀξυγράφον εὐθύνον Θεόδουλον.



ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΜΟΝΑΣ
ΕΙΣ ΑΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ¹

Ἅγιος Παῦλος : Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 51, 99, 103, 104, 105, 108, 111, 112, 114.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, 149, 183, 186.—Σιγίλλιον Πατρ. Ματθαίου 208. Σερβικά 314, 315, 326, 328. Ῥωσσικὸν 477.—Ἐπιγραφαὶ 675.

Βασιόπιδιον : Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 60, 65, 72, 79, 94, 95, 105, 109, 113, 177, 178.—Σιγίλλια 210, 218. Σερβικά 286, 325. Ῥουμανικά 372, 373. Ῥωσσικὰ 461, 464.—Ἐπιγραφαὶ 479, 675.

Γρηγορίου : Σιγίλλια καὶ πατρ. γράμματα 234, 238, 239. Ῥουμανικά 433, 434, 436 437.—Βακουφλαμὲς 142.

Λιονυσίου : Χρυσόβουλλα 97, 98, 107.—Πράξεις κριτοῦ 148.—Εὐεργετήριον 271.—Σιγίλλια 217, 221. Ῥουμανικά 366, 391, 400, 405, 406, 407, 408, 409.—Ῥωσσικὰ 475, 476.

Δοχειαρίου : Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 26, 53, 77, 83, 84, 89, 110, 120, 122, 161, 162, 163.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, διαθῆκαι 13, 131, 134, 135, 136, 157, 179, 181, 182, 187, 188, 194, 195, 196, 197, 265, 269, 272, 273. Πατρ. Καλλίστου πρὸς βασιλέα 250. Σερβικὸν 293.

Ἐσφιγμένον : Χρυσόβουλλα καὶ πρόσταγμα 50, 92, 116.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια κττ. 131, 159, 167, 168, 173, 174, 175, 176, 184, 185, 190, 191, 192, 255, 262.—Σιγίλλια 245, 246. Σερβικά 278, 287, 288, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 336. Τουρκικά 118, 119. Ῥωσσι-
κὸν 466.—Ἐπιγρ. 479.

Ζωγράφου : Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 58, 66, 67, 69, 70, 75, 76, 80.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια κττ. 140, 141, 165, 170, 171, 172. Σερ-
βικά 285, 302, 303. Βουλγαρικά 345, 346, 349, 350, 351, 352, 353. Ῥουμανικά 354, 355, 357, 358, 365, 368, 396, 401.

Ἰβήρων : Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 19, 30, 31, 32, 35, 36, 43, 54, 62, 85, 86, 93, 124, 125, 126, 153.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, διαθῆ-
και κττ. 127, 128, 129, 130, 145, 146, 152, 154, 155, 156, 158, 160,

¹ Ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὁ αὐτῶν.



164, 169, 229, 251.—Σιγίλλια καὶ πατρ. γράμματα 199, 200, 201, 223, 224. Σερβικά 282, 283. Ῥωσικά 459, 460. Βακουφλαμές 133.

Καρακάλλον: Χρυσόβουλλα 42, 73, 90.—Σιγίλλια 225, 236, 244.—Πωλητήρια κελλίων 263, 275. Σερβικά 340, 341.

Κουτλουμουσίον: Σιγίλλια 203, 205, 206, 209.—Παραδοτήριον μονῆς Φιλαδέλφου 264. Σερβικὸν 303. Ῥουμανικά 356, 361, 376, 377, 392.

Κωσταμονίτου: Χρυσόβουλλον 123. Σερβικά 318, 319, 320, 322. Βουλγαρικὸν 362.

Λαύρας: Χρυσόβουλλα, προστάγματα κττ. 33, 34, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 59, 71, 78, 82, 96, 102, 105, 115, 202.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, διαθήκαι κττ. 11, 12, 16, 18, 252, 253, 254, 259, 266, 267, 274.—Σιγίλλια 202, 204, 230, 231. Σερβικά 291, 297, 300, 311, 312, 313, 316, 317, 324.—Ῥουμανικά 366, 367, 370, 375, 416, 456. Ῥωσικά 457, 458.—Ἐπιγραφαὶ 479.

Ξενοφῶντος: Χρυσόβουλλον 74.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια 137, 138, 139, 166, 189, 257.—Σιγίλλιον 237. Ῥουμανικά 374, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 393, 394, 395, 397, 398, 399, 402, 403, 404, 426, 430, 431, 432, 435, 441, 445, 446, 447, 448, 449, 451, 452, 453, 454, 455.

Ξηροποτάμον: Χρυσόβουλλα 52, 61, 105, 121.—Πράξις Νικηφόρου Κομνηνοῦ 117.—Σιγίλλια 226, 227. Σερβικά 418, 419, 420, 421, 422.

Παντοκράτορος: Χρυσόβουλλα 91, 100, 101.—Διαθήκη Ἰωάννου πριμικηρίου 193.—Σιγίλλια 207, 211.

Πρωτάτον: Χρυσόβουλλα, Τυπικά, Πιττάκια αὐτοκρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 37.—Σιγίλλια καὶ πατρ. πιττάκια 199, 200, 201, 202.—Πράξεις κριτῶν 150, 151.—Συνάξεως ἀποφάσεις 252, 258, 266, 267, 268, 269, 270, 273.

Ῥωσικοῦ: Χρυσόβουλλα 63, 87, 106.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια κττ. 144, 147, 180, 260, 261, 268.—Σιγίλλια 242, 248, 249. Σερβικά 289, 290, 294, 295, 305, 306, 307, 308, 310, 329, 330, 333, 335, 338, 339. Ῥουμανικά 359, 360, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 417, 423, 424, 425, 427, 428, 429, 438, 439, 440, 442, 443, 444, 450. Ῥωσικά 467, 468, 469, 470, 471.—Βακουφλαμές 143.

Σίμωνος Πέτρας: Σιγίλλια 212, 213, 214, 215, 219, 220, 240, 241. Σερβικὸν 301. Ῥουμανικὸν 371.



Σκήτη ἁγίας Ἀννης (Λαυριωτική): Σιγίλλια 10, 228, 232, 233, 234, 235, 243.—Ἐπιγραφαὶ 478.

Σκήτη ἁγίου Δημητρίου (Βατοπεδινή): Κανονισμὸς 8.

Σκήτη Μπογορόβιτσα (Ῥωσικοῦ): Ἐπιγραφαὶ 493, 494.

Σκήτη προφήτου Ἡλιοῦ (Παντοκρατορινή): Κανονισμὸς 9.

Σταυρονικήτα: Σιγίλλια καὶ πατρ. γράμματα 17, 216, 222, 247.—Ἀπόφασις Συνάξεως 270.

Φιλοθέου: Χρυσόβουλλα 55, 56, 57, 68, 81, 88.—Πράξεις πωλητῆριοι, ἀφιερώματα, 198, 256, 257.—Συνάξεως ἀπόφασις 258.—Σερβικὸν 284, Ῥουμανικὸν 360. Ῥωσικὸν 465.

Χιλιανδαρίου: Διατύπωσις καὶ Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα 14, 15.—Σερβικὰ 276, 277, 279, 280, 281, 292, 296, 298, 299, 304, 309, 331, 332, 334, 337, 342, 344. Βουλγαρικὰ 347, 348. Ῥουμανικὰ 364, 368. Ῥωσικὰ 472, 473, 474.



ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. Προλεγόμενα τοῦ ἐκδότου.

1. Ἡ σημασία τῶν Ἀγιορειτικῶν ἀρχείων. — Ὁ Κατάλογος τοῦ Οὐσπένσκη, αἱ διάφοροι ἐκδόσεις καὶ αἱ γενόμεναι ἐπὶ τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ ἐργασίαι (Ζ' σ. 180 - 2).

2. Τὸ περιεχόμενον τοῦ Καταλόγου καὶ αἱ ἐπενεχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἐκδότου μεταβολαὶ (Ζ' σ. 182 - 3).

3. Οἱ πρῶτοι ἀρχαιοδίφαι Βάρσκι, Χριστοφόρος Ξηροπαταμηνός, οἱ Λαυριῶται Κύριλλος καὶ Θεοδώρητος (Ζ' σ. 183 - 7).

4. Βιβλιογραφία: Αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις ἐπισήμων Ἀθωνικῶν ἐγγράφων καὶ ἐπιγραφῶν, καὶ συγγραφαὶ ὥς καὶ περιοδικὰ περιέχοντα τοιαῦτα (Ζ' σ. 187 - 195).

II. Προλεγόμενα τοῦ συγγραφέως. (Ζ' σ. 196 - 201).

III. Ὁ Κατάλογος τῶν ἐπισήμων Ἀθωνικῶν ἐγγράφων τοῦ Οὐσπένσκη.

ΜΕΡΟΣ Α'.

1. Τυπικὰ τῶν μοναστηρίων καὶ σκήτεων τοῦ Ἀγίου Ὁρους Ἀθῶ (Ζ' σ. 206 - 7, ἀρ. 1 - 10).

2. Αἱ Διαθῆκαι καὶ ὁδηγίαι τῶν τοῦ Ἀθῶ ἡγουμένων τοῖς αὐτῶν μοναστηρίοις (Ζ' σ. 207 - 8, ἀρ. 11 - 18).

3. Πιττάκια βασιλέων τῶν Ἑλλήνων (Ζ' σ. 208 - 9, ἀρ. 19 - 26).

4. Χρυσόβουλλα, σιγίλλια καὶ διατάξεις τῶν βασιλέων, δεσποτῶν καὶ σεβαστοκρατόρων Ἑλλήνων (Ζ' σ. 209 - 220, ἀρ. 27 - 123).

5. Πρακτικὰ καὶ Βακουφλαμέδες (Ζ' σ. 220 - 22, ἀρ. 124 - 143).

6. Ὁροθετικὰ ἐγγράφα (Ζ' σ. 222 ἀρ. 144 - 149).

7. Δικαστικὰ ἐγγράφα (Η' σ. 66 - 72, ἀρ. 150 - 198).

8. Πιττάκια καὶ σιγίλλια τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως (Η' σ. 72 - 78, ἀρ. 199 - 250).

9. Περί τινων ἀρχαίων ἐγγράφων συνθεμένων ἐν τῷ Ἀθῶ (Η' σ. 78 - 81, ἀρ. 251 - 275).

ΜΕΡΟΣ Β'.

1. Χρυσόβουλλα καὶ διατάξεις βασιλέων, κράλεων, ἡγεμόνων, δεσποτῶν καὶ ζουπάνων Σέρβων. (Η' σ. 81 - 87, ἀρ. 276 - 330).

2. Διάφορα ἐγγράφα Σερβικὰ (Η' σ. 87 - 89, ἀρ. 331 - 344).

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Χρυσόβουλλα τῶν Βουλγάρων βασιλέων καὶ γράμματα τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀχρίδος (Η' σ. 89 - 90, ἀρ. 345 - 353).



ΜΕΡΟΣ Δ'.

Χρυσόβουλλα τῶν ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας καὶ Μολδαβίας καὶ τὰ ἀναγόμενα αὐτοῖς ἔγγραφα (Η' σ. 90-99, ἀρ. 354-456).

ΜΕΡΟΣ Ε'.

Γράμματα Ῥώσων βασιλέων καὶ ἄλλα ἔγγραφα (Η' σ. 100-102, ἀρ. 457-477).

ΜΕΡΟΣ ς'.

1. Ἐπιγραφαὶ (Η' σ. 102-103, ἀρ. 478-722).
2. Παράρτημα: Τὰ τοῦ Βατοπαιδίου χρυσόβουλλα καὶ τὰ λοιπὰ ἐπίσημα ἔγγραφα αὐτοῦ (Η' σ. 104-105, ἀρ. 1-21).
3. Ἐπίλογος τοῦ ἐκδότου (Η' σ. 106).
4. Εὐρετήριο τῶν ἐγγράφων κατὰ τὰς μονάς, εἰς αἷς ἀναφέρονται (Η' σ. 107-109).
5. Πίναξ τῶν Περιεχομένων (Η' σ. 110).
6. Συμπληρώσεις καὶ παροράματα (Η' σ. 111).

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

ΕΝ Τῷ Α' ΜΕΡΕΙ (ΤΟΜ. Ζ').

Σελ.

- 183.26 ἀντὶ Δαπόντες γράφε Χριστόφορος Ξηροποταμηνός.
184. 7 » Δεύτερος ὁ γνωστός Δαπόντες κτλ. γράφε: Δεύτερος Χριστόφορος ὁ Ξηροποταμηνός ἐν τῷ «Ἐγχειριδίῳ» (Βενετία 1776) περιέλαβεν ἐν τέλει (σ. 53-92) 4 τὰ ἐπισημότερα ἔγγραφα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, ἅπερ ἀνεδημοσίευσεν... (Οὕτω διορθωτέα καὶ ἡ αὐτόσε σχετικὴ ὑποσημείωσις).
- 186.10 μετὰ τὸ Λαυριώτης πρόσθετος ὁ ἄνω μνημονευθεὶς.
- 187.31 Συγγραφέα τοῦ ἔργου τούτου ὑπολαμβάνω τὸν Ἰβηρίτην ἀρχιμανδρίτην Θεόκλητον τὸν Πολυῖδην, περὶ οὗ διὰ μακροτέρων ἀλλαχού.
- 195.22 Οὐχὶ ὀρθῶς ἐσημειώθη ὑπὸ τοῦ διορθωτοῦ τὸ ἔργον τοῦτο, ἅτε μὴ περιέχον ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ Ἀθω.
- | | | | | |
|--------|------|------|--------|------|
| 207. 1 | ἀντὶ | 1573 | γράφει | 1574 |
| 207.21 | » | 971 | » | 969 |
| 207.24 | » | 971 | » | 969 |
| 212.31 | » | 1280 | » | 1283 |
217. 7 » Ἀβραδιὰ δύο χωρία πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης μίτι καὶ Νεοχώρι γρ. διὰ τὰ δύο χωρία πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης Ἀβραμίτι καὶ Νεοχώρι.

